

Dzejas dienu tradīcija joprojām dzīva

Dzejnieks Ivars Šteinbergs

Dzejas dienu sarīkojumus Rīgā organizēja Latvijas Rakstnieku savienība un to devīze bija "Dzeja dzīvo". Dzejas draugiem tika piedāvāti vairāk nekā 20 daudzveidīgi notikumi – pēc vairāku gadu pārtraukuma tika piedzīvota atgriešanās Esplanādē ar klasiskās dzejas lasījumiem, Baltijas valstu dzejas vakarā viesojās dzejnieces no Lietuvas un Igaunijas, notika pasākumi jauniešiem, dažādas dzejas performances un tradicionālais "Ceļojums ar dzejniekiem".

Svētdien, 12. septembrī, Dzejas dienu noslēguma pasākumā "Atvērt nevar aizvērt" ikgadējo dzejas dienu balvu saņēma Ivars Šteinbergs par dzejas krājumu "Strops", ko izdevusi izdevniecība "Neputns".

Dzejas dienas Jūrmalā tika svinētas ar dzejas lasījumiem pie Raiņa priedēm, poētisku pastai-

Sarīkojums Ojāra Vācieša muzeja dārzā

gu atjaunotajā vēsturiskajā Ķemeru kūrorta parkā, izstādes atklāšanu Aspazijas mājā un ielu mūziku un dzejas lasījumiem pie Kauguru Kultūras nama.

10. septembrī poētiskā pastaigā pa Ķemeru vēsturisko parku aicināja dzejnieki Edvīns Raups, Semjons Haņins, Madara Gruntmane, Sergejs Timofejevs, Pēteris Draguns, Krišjānis Zelģis un Ērika Bērziņa. Pastaigas laikā apmeklētāji varēja baudīt dzejas lasījumus un dziesmas. Dzejas taka sākās pie Ķemeru ūdensatorņa, tālāk gar Ķemeru pareizticīgo baznīcu aizveda uz Mīlestības salīņu, Ķemeru parka parteru zonu, līdz sēravotam "Ķirzaciņa".

Meklējiet "Sietiņā"!

Pasaules Brīvo latviešu apvienības Izglītības padome noslēgusi pirmo posmu mācību materiālu meklētāja "Sietiņš" sagatavošanā un piedāvā to lietošanai latviešu skolām un skolotājiem visā pasaulē. 2021. gada pavasarī tika uzsākts darbs pie mācību materiālu meklētāja izstrādes latviešu skolu skolotājiem. "Sietiņš" veido diasporas skolām nepieciešamu mācību materiālu elektronisku katalogu ar e-meklēšanas iespējām un ir brīvi atrodamams vietnē www.sietins.lv. "Šī projekta ideja radās, vērojot, cik sarežģīti un darbietilpīgi mūsu latviešu skolu skolotājiem, kas nav izglītības darba profesionāļi, ir izplānot un sagatavot mācību stundas darbam ar skolēniem ik nedēļas nogalī," teica Amerikas Latviešu apvienības Izglītības nozares vadītāja Elisa Freimane.

"Mēs gribējām atvieglot šo procesu un palīdzēt skolotājiem, kas bieži vien ir mūsu pašu bērnu vecāki."

Šis ir tikai projekta pirmais posms, kas tapis ar Sabiedrības integrācijas fonda atbalstu.

"Sietiņa" komandas sastāvā ir bibliotekārs, kuŗš izvērtē un pievieno diasporas skolotāju ieteiktos materiālus, programmētājs, brīvprātīgie testētāji un konsultanti no diasporas skolotāju vidus. PBLA Izglītības padomē darbojas diasporas latviešu pedagogi, Elisa Freimane (ASV), Elita Pētersone (Kanada), Iveta Leitase (Austrālija), Māris Pūlis (Lielbritānija). "Sietiņa" materiālus izvērtē un apkopo Dace Mažeika, kuŗai ir liela pieredze diasporas skolu darbā. Programmes darbus veic Klāvs Rudzītis, kuram ir ilggadēja sadar-

PBLA aicina uz septiņām sarunām par latviešu grāmatām

Septiņās sarunās piedalīsies latviešu rakstnieki, kuŗu romāni izdoti sērijās - "Mēs. Latvija, XX gadsimts" un "Es esmu...". Viņiem pievienosies arī sarunbiedrs - eksperts, lai kopīgi apspriestu grāmatā aprakstīto laiku, metu, cilvēkus un notikumus. Sarunas būs skatāmas tiešraidē PBLA Facebook lapā un Zoom platformā, iepriekš piesakoties dalībai, rakstot uz lora.egle@pbla.lv.

Sarunu mērķis ir popularizēt latviešu literatūru tautiešiem visā pasaulē, iepazīstinot tuvāk gan ar latviešu rakstniekiem, gan viņu grāmatām. Pirms katras sarunas autora izvēlēts aktieris nolasīs fragmentu no grāmatas.

"Tā kā šobrīd ceļošana ir apgrūtināta, satikt latviešus klātienē, piemēram, Londonā, Melburnā un citviet ir sarežģīti. Mums radās doma rīkot grāmatu tiešsaistes sarunas pulkstenlaikā, kad var satikties gan tie, kuŗi dzīvo ASV, gan Austrālijā, gan Eiropā. Sarunas

bības pieredze ar PBLA un ALA. Pasaulē darbojas vairāk nekā 100 latviešu skolas –ASV, Austrālijā, Dienvidamerikā, Eiropā un Kanādā. Tajās mācās ap 2500 skolēnu, kuŗus apmāca aptuveni 400 skolotāju. "Sietiņš" viņiem visiem būs noderīgs palīgs mācību procesa organizēšanā.

vienmēr norisināsies plkst. 14 pēc Rīgas laika. Protams, ceram, ka pievienosies arī šo grāmatu cienītāji Latvijā. Sarunā piedalīsies ne vien rakstnieki, bet arī vēsturnieki, antropologi un režisori, kas papildinās sarunu ar vēstījumu par grāmatā aprakstīto laiku posmu," ieceri izklāsta PBLA valdes priekšsēde Kristīne Saulīte.

Sarunas notiks klātienē Rīgā un tiks pārraidītas kā iepriekš minēts, skatītāji varēs tiešsaistē uzdot jautājumus un piedalīties sarunā:

16. septembrī, ceturtdien, plkst.

14 Māris Bērziņš "Svina garša"

30. septembrī, ceturtdien, plkst.

14 Nora Ikstena "Mātes piens"

14. oktobrī, ceturtdien, plkst. 14

Inga Gaile "Rakstītāja"

28. oktobrī, ceturtdien, plkst. 14

Andra Manfelde "Virsnieku sievas"

11. novembrī, ceturtdien, plkst.

14 Arno Jundze "Sarkanais dzīv-sudrabs"

25. novembrī, ceturtdien, plkst.

14 Andris Akmentiņš "Meklējot Ezeriņu"

9. decembrī, ceturtdien, plkst.

14 Laima Kota "Cilvēks ar zilo putnu"

Papildu informācija:

e-pasts: lora.egle@pbla.lv

tālrunis: 2613 0038

Mediju atbalsta fonda

ieguldījums no Latvijas

valsts budžeta līdzekļiem

Kultūras ministrija

In Memoriam.
Ojārs Celle
Pēteris Bolšaitis

2. un 8. lpp.

Politiskie
komentāri

5. lpp.

Koncerts
Vidzemes
koncertzālē
Cēsis

6. lpp.

Kā klājas
jaunsardzei?

7. lpp.

Inese Galante
stāsta

9. lpp.

Lai nekas
neaptumšotu
ciemu dienas
Latvijā

11. lpp.

IN MEMORIAM

OJĀRS CELLE

(06.11.1929. – 08.09.2021)

Lielā mērā pateicoties viņam, *Laiks* joprojām iznāk, un *Laiks* ir tāds, kāds tas ir. Ojārs Celle no 2002. līdz 2003. gadam bija arī Eiropas latviešu laikraksta *Brīvā Latvija* līdzredaktors, ar savām bagātīgajām zināšanām un pieredzi palīdzot abiem vēsturiskajiem trimdas laikrakstiem turpināt savu ceļu, redakcijai darbojoties Rīgā. Ojārs zināja, kā noturēt un stiprināt pamatus, ko likuši Helmaris Rudzītis un Anglijas un Vācijas latviešu brīvās preses pamatlicēji, kā iet rokrokā ar tiem tautiešiem, kas turpina dzīvot ārpus Latvijas, paliekot līdz sirds dziļumiem piederīgi Latvijai.

Viņš bija izcils skolotājs – tāds, kurš savu gudrību neuzspiež, bet liek lietā, gluži neuzkrītoši to iedodot rokās, iesējot prātos un rīcībā. Ojārs bija ļoti smalkjūtīgs – kā citkārt inteligenti ļaudis. Ļoti pacietīgs un iecietīgs. Jo viedums un inteligence ir klusa un neuzkrītoša.

Paša Ojāra dzīves ceļš ritējis kā tūkstošiem latviešu – pamatskola pabeigta Latvijā, ģimnazija bēgļu nometnē Vācijā. Amerikā iegūta augstākā izglītība un aizvadīta darba dzīve savā profesionālā tehnisko un inženierzinātnisko pētījumu jomā. Kopš pensionēšanās 1994. gadā daudz laika un enerģijas veltīts, komentējot Latvijas valstiskās un politiskās dzīves notikumus Rietumu latviešu presē. Kopš 1970. gada – pastāvīgs to līdzstrādnieks, *Ziemeļkalifornijas Apskata* redaktors. Lat-

vijā – darbs *Laika* un *Brīvās Latvijas* redakcijā, atstājot redaktora vietu, – arī kā politiskajam komentētājam.

Rosīgi darbojies latviešu sabiedriskajā dzīvē, tostarp deviņus gadus vadījis Ziemeļkalifornijas Latviešu biedrību, darbojies Latviešu Fonda padomē, Latvijas Brīvības fondā.

Un vēl – bijis vērā ņemams šachists, pat spēlējis ar lielmeistaru Bobiju Fišeru.

Gādīgs un mīlestības pilns vīrs, tēvs un vectētiņš, draudzīgs un atsaucīgs kolēģis, krietns cilvēks un labs draugs – tāds mūsu piemiņā paliek Ojārs.

Visdziļākā līdzjutība Mārai, Ievai, Kārlim, mazbērniem un tuviniekiem, visiem Ojāra līdzgaitniekiem!

Laika vārdā – Dace Rudzīte,
Diāna Simmons-Rudzīte,
Ligita Kovtuna

Viņš cēla sadarbības tiltus

Ar skumjām saņēmām ziņu, ka 91 gada vecumā Mūžībā devies ilggadējs Rīgas Latviešu biedrības biedrs, sabiedrīks darbinieks, žurnālists Ojārs Celle. Viņš bija ne vien aktīvs RLB biedrs un īstens Latvijas patriots, bet arī vairāku sasaukumu RLB domnieks un valdes loceklis, ilgus gadus darbojies RLB Statutu un ētikas komisijā.

1995. gadā Ojārs Celle atgriezās dzimtajā Rīgā, darbojās Pasaules brīvo latviešu apvienībā. Šai laikā arī satikās Ojāra Celles un Rīgas Latviešu biedrības ceļi. 1995. gadā Ojārs Celle kļuva par Rīgas Latviešu biedrības biedru, ierosinot Rīgas Latviešu biedrībā pulcēt latviešus no visas pasaules. Ojāra Celles ideja īstenojās, un viņš ir klāt pie sešu vērienīgu

Rīgas Latviešu biedrības rīkoto Pasaules Latviešu biedrību konferenču norises, stiprinot Latvijas un latviešu diasporas saites un sadarbību, parādot pasaules latviešu devumu un nozīmību Latvijas valstiskuma saglabāšanā, atjaunošanā un stiprināšanā.

Ojāra Celles viedais dzīves skatījums un pieredze, viņa miers un stabilitāte sarežģītu lēmumu pieņemšanas brīžos un dzirkstošā humora izjūta Rīgas Latviešu biedrības ļaudīm vienmēr bijis kā piemērs un balsts ilgu gadu garumā.

Sērojam un izsakām visdziļāko līdzjutību Ojāra Celles dzīvesbiedrei Mārai, ģimenei, tuviniekiem un draugiem.

Rīgas Latviešu biedrības saime

Kopā ar Māru

Tā izkopts nāk arvien tuvāk...

“Ojārs ir ļoti mierīgs, nosvērts, mīļš. Labu humora izjūtu. [...] Manuprāt, Māras dzīvei vajadzētu būt tikpat harmoniskai kā Lalitas.” Tā par savas meitas Māras jauno vīru raksta dzejniece Rūta Skujiņa no Kalamazū, ASV savai jaunības draudzenei Milijai Grāvei Rīgā 1963. gada 11. septembrī.

Tai laikā gan pazinu Rūtu Skujiņu un viņas abas meitas, bet Ojāru nepazinu. Nevaru pat atcerēties, kad iepazīnāties. Droši vien divus gadus vēlāk, kad pirmo reizi viesojos Sanfrancisko. Un, tā kā Amerikā mūs vienu no otra šķīra apmēram divas trešdaļas kontinenta, sākumā noteikti Ojāru Celli vairāk no tālienes vēroju nekā pazinu. Katrā ziņā – Ojāru Celli nevarēja nepamanīt pat Amerikas vidienē, jo viņa gādībā neliels ikmēneša *Ziemeļkalifornijas Apskats* kļuva diezgan plaši pazīstams. Celle rakstīja inteligenti un trāpīgi, labā stilā. Nāca svaigi vērojumi un idejas, kurās ne vienmēr varēja lasīt “vecajā” presē. Tikšanās reizēs iespajds nostiprinājās. Viņš man vienmēr likās mērķtiecīgs, nosvērts un prātīgs. Manas paaudzes trimdas cilvēks – viens no “jaunajiem”

toreiz. Profesionāli stabils, sabiedriski aktīvs, kā toreiz trimdā daudzi, kas turējās pie savas latviskās pārliecības un centās strādāt Latvijas labā. Cilvēks ar labu “nopelnu nastu”, kā mēs ironizējām.

Tuvāk ar Ojāru iepazīnos Latvijā, it sevišķi ar viņu sadarbojoties Okupācijas muzejā. Pirmais iespajds nav pievilis, jo viņš stabili bija un palika tāds, kāds viņš man sākotnēji likās. Viņa raksti arvien inteligenti, labā latviešu valodā un parasti – trāpīgi. Reizēm uznāca maza skaudība, ka es pats tā neesmu varējis noformulēt. Ne vienmēr varēju pievienoties viņa uzskatiem, bet respektēju viņa argumentāciju un lietišķību, tos aizstāvēt. Viņa prātīgums bremzēja manu gatavību uzņemties risku, kas man reizēm likās vajadzīgs, lai risinātu problēmas sakarā ar Okupācijas muzeja un tā ēkas nākotni. Gala rezultātā jāatzīst, ka bija labi un palaikam tieši Ojāra prātīgums un nosvērtība lika apdomāties, pārdomāt un izvēlēties labāko rīcību, lai sasniegtu vēlamo rezultātu.

Taču vislabāk varbūt Ojāru raksturo kāds mazs stāsts, kas saista Rūtas Skujiņas jaunā znota

vērtējumu 1963. gadā ar maniem vērojumiem laika gaitā un ar neseno pagātni un tagadni, specifiski arī ar Mežaparku. Tā ir Mežaparka mājas celšanas vēsture, kā es to zinu. Kādu dienu, satiekot Ojāru Rīgā, sāku runāties par nākotni. Viņš tolaik, tāpat kā es, grasījās pārcelties uz Latviju. “Un Māra?” es iejautājos, zinot, ka šādi plāni laulāto draugu nesaskaņu dēļ nereti izjūk. Māra Latvijā atgriezies esot gatava tikai tad, kad viņa varēsot dzīvot, kā ieradusi Amerikā. Viņš tagad Mežaparkā ceļot māju, kur tas viss būšot. Nodomāju, cik mērķtiecīgi un prātīgi viss izdomāts un izplānots. Māja tapa, un Māra atbrauca. Izstāstīju, kā Ojārs man to bija stāstījis, un noprasīju, vai māja tiešām ir tāda, kā Ojārs bija solījis. “Ne tikai kā solīts,” tā viņa, – tā esot labākā māja, kādā viņa dzīvojuši.

Atminoties Ojāru, pirmām kārtām atceros to iekšējo mieru, kāds no viņa plūda. Viņa zināšanas bija enciklopēdiskas, Ojārs runāja pārdomāti, nekad nemēģinot izcelt sevi. Tāda bija arī viņa rīcība.

Liels robs paliks, Ojāram aizjot. Tā izkopts nāk arvien tuvāk...

Sērojot – Valters Nollendorfs

Mežaparka mājā, lasot

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

***

Rundāles pils dārzam – Eiropas dārzu balva

Rundāles pils baroka stila franču dārzs nominēts Eiropas dārzu balvai. Ceremonijā Dikas pili Vācijā Rundāles pils vadība saņēmusi galveno balvu kategorijā "Vēsturiska parka vai dārza pārvaldība". Tas ir liels gods un panākums, jo dārzs konkurēja ar Francijas un Lielbritānijas dārziem. Kas tik īpašs ir Rundāles 10 hektaru plašajā dārzā?

Rundāles pils plašajā dārzā ir liela rosība. Gaidāma laulību ceremonija, un paralēli tūristi dārza 10 hektaru plašumā bauda neticami silto dienu. Nominēšana Eiropas Dārzu balvai būšot vēl viens iemesls apmeklēt Rundāli, saka dārza kopēji.

Lauma Lancmane

"Priecājās par rozēm un tā, bet tagad skaidrs, kas ir Eiropas limeņi. Tas ir ieguvums," uzsver Rundāles pils Mākslas pētniecības nodaļas galvenā speciāliste Lauma Lancmane. Rundāles baroka stila franču dārzs tika ierīkots līdztekus pils būvniecībai. "Pirmais – parters! Tas ir tas, ko hercogs, iznākot uz balkona, redzēja. Parteram bija jābūt ziedošam vienmēr. Un modes puķes!" saka Lancmane. Dārzā lepojas, ka tajā aug tieši tās pašas puķes, kas 18. gadsimtā. Piemēram, it kā necilās samtenes. Lai dārzu izstaigātu, vajadzīgas vairākas stundas. Īpaši, ja pievērs uzmanību arī plašajam informatīvajam materiālam par augiem un iekārtojumu. Tomēr, salīdzinot ar saviem konkurentiem Eiropā, Rundāles dārzs tomēr ir gana kompakts. Lancmane uzsver, ka tā ir priekšrocība – cilvēki to var izstaigāt.

Kategorijā "Vēsturiska parka vai dārza pārvaldība" Rundāles konkurenti bija Penritas pils dārzs Lielbritānijā un dārzs Francijā, kuŗa īpašo auru veido 150 tūkstoši īpaši apgriezti kociņi. Bet Rundāles īpašo auru veido tieši dārza autentiskums

***

ASV vēstniecība Latvijā piemin 11. septembra terora aktu

11. septembrī ASV vēstniecība Latvijā organizēja piemiņas ceremoniju Vašingtona laukumā, lai pieminētu 20. gadskārtu kopš 2001. gada 11. septembra tero-

ristu uzbrukumiem Amerikas Savienotajām Valstīm.

Ar uzrunām un ziedu nolikšanas ceremonijā pie 11. septembra upuŗu piemiņas plāksnes uzstājās un piedalījās ASV vēstnieks Latvijā Džons Kārvails, Latvijas Republikas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs, Latvijas Republikas aizsardzības ministrs Artis Pabriks un Rīgas mērs Mātiņš Staķis.

ASV vēstnieks Latvijā Džons Kārvails savā uzrunā sacīja: „Mēs esam pateicīgi Latvijas iedzīvotājiem, kuŗi pirms 10 gadiem izveidoja piemiņas plāksni, atceroties šo traģisko dienu. Plāksnē ir iegravēti dzejnieka, ASV dzejnieku laureāta Billija Kolinsa sarakstītie dzejas vārdi, kuŗi toreiz mums palīdzēja skumt, un tagad tie palīdz mums atcerēties.”

Citāts no dzejoļa: "Names written in the pale sky."

Names rising in the updraft amid buildings.

Names silent in stone.

Or cried out behind a door.

Names blown over the earth and out to sea.

***

Ministri Rīgā spriež par migrantu krīzes risināšanu

Pieaugošais drošības apdraudējums reģionā bija galvenais temats, ko 13. septembrī, tīkoties Rīgā, apsprieda Baltijas valstu un Polijas ārlietu un aizsardzības ministri. Amatpersonas uzsvēra, ka reģiona valstīm jākoordinē sava rīcība, lai efektīvi stātos preti Krievijas un Baltkrievijas radītajiem militārajiem un hibrīddraudiem.

Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs sacīja, ka šāda formāta tikšanās, lai apspriestu drošības situāciju reģionā un kopīgu reakciju uz draudiem, notikusi pirmo reizi.

"Mēs vienojāmies par to, ka šādas konsultācijas ir ļoti vērtīgas, ņemot vērā to, ka mēs vēlamies, lai jaunajā NATO stratēģiskajā koncepcijā tiktu pietiekami atspoguļoti gan šie jaunie izaicinājumi, gan tas, kas pašlaik notiek Krievijas un Baltkrievijas teritorijā pie mūsu robežām – militāro spēku koncentrācija," teica Rinkēvičs.

Polijas ārlietu ministrs Zbignevs Rau uzsvēra, ka situācija uz Eiropas Savienības un NATO austrumu robežas ar Baltkrieviju un Krieviju ir saspīlēta, tāpēc šāda tikšanās bijusi ļoti nepieciešama. "Mēs saskaramies ar vienienu un tiem pašiem izaicinājumiem un draudiem, tāpēc ir dabiski, ka mēs uz tiem mēģinām atbildēt kopā. Mēs to darām, sadarbojoties divpusēji, kā arī koordinējot savu pozīciju Eiropas Savienībā un NATO. Mūsu valstis un NATO kopumā saglabā modrību, rūpīgi novēro un novērtē notiekošo Krievijā un Baltkrievijā, un ir gatavas atbilstoši reaģēt," uzsvēra Polijas ārlietu ministrs.

"Galvenokārt mēs diskutējam par dažādiem trūkumiem mūsu

aizsardzības spējās, ko tagad izjūtam asāk, un ne tikai Lietuvā pēc vasaras notikumiem uz robežas. No Varšavas līdz Tallinai viss reģions sastopas ar jauna veida draudiem, kas šobrīd pieaug intensitātē, īpaši, ja runājam par mācībām *Žapad*, kas burtiski nozīmē uz mūsu valstu robežas," teica Lietuvas ārlietu ministrs Gabriļus Landsberģis.

Baltijas valstis un Polija pašlaik tiek galā ar situāciju, taču, ja tā saasināsies, neizslēdz iespēju prasīt lielāku palīdzību NATO, atzina Rinkēvičs.

"Mēs paturam sev tiesības nepieciešamības gadījumā, ja situācija kļūst riskantāka un arvien vairāk ietver sevi arī militārus elementus, aicināt NATO valstis uz tā sauktajām 4. panta konsultācijām un attiecīgi lemt par praktisku rīcību."

Latvija, Lietuva un Polija uz robežas ar Baltkrieviju ir izsludinājušas ārkārtas stāvokli, jo vairākus mēnešus ik dienu desmitiem trešo valstu pilsoņi no Baltkrievijas teritorijas nelikumīgi mēģina iekļūt Baltijas valstīs un Polijā.

Ik dienu tiek apturēti vairāku desmitu migrantu mēģinājumi iekļūt Baltijas valstīs un Polijā. Šīs valstis līdz šim ir ļoti aktīvi iestājušās par sankciju pastiprināšanu pret Baltkrievijas vadību, vērsties pret migrantu izmantošanu hibrīdkarā.

***

Imigrācijas krīze patlaban neveido tiešu militāro draudu palielināšanos

Baltkrievijas veidotā imigrācijas krīze patlaban neved pie tiešas militāru draudu eskalācijas, turklāt šajā krīzē ir saskatāmi arī pozitīvi elementi, Latvijai turpinot ieviest visaptverošas valsts aizsardzības sistēmu, šādu viedokli intervijā Latvijas Radio pauda bijušais Latvijas Nacionālo bruņoto spēku (NBS) komandieris Raimonds Graube.

Raimonds Graube

Graube uzskata, ka Baltkrievija neko nedara bez saskaņošanas ar Krieviju, turklāt nelegālās imigrācijas virzīšana ir ideāls veids, kā pārbaudīt Latvijas dienestu darbu. Lai arī šajā krīzē daudz tiek piesaukti negatīvi procesi, Graube aicināja arī paskatīties no pozitīvās puses, jo armija reālos apstākļos uzlabo sadarbību ar Valsts robezsardzi. "Paskatīsimies no pozitīvās puses, kā mums notiek sadarbība ar robezsardzi. Kad runājam par visaptverošu aizsardzību, tad šeit ir labs piemērs kā mēs sevi trenējam, koordinējam sakarus un apgādi. Tās nav mācības. Darbs reālā vidē ar reālu problēmu," uzsvēra Graube.

***

Militāro mācību *Namejs* laikā – zemessargi arī pilsētu ielās un pagalmos

Jau no 6. septembra norisinās militāro mācību *Namejs* aktīvā

SPILGTS CITĀTS

"Pieņemiet valsti, kuŗu esat izvēlējušies!"

Kevins Rads (*Kevins Rudd*) – Austrālijas premjerministrs no 2007. līdz 2010. gadam, 2013. gadā – Austrālijas ārlietu ministrs.

"Imigrantiem, nevis austrāliešiem ir jāpielāgojas! Pieņemiet to, vai arī brauciet prom! Esam noguruši no tautas satraukuma, no tā, vai nav aizvainota kāda persona vai kultūra. Mēs runājam angļiski, nevis arābi, ķīniešu, krievu vai kādā citā valodā. Tātad – ja vēlaties kļūt par daļu no mūsu sabiedrības – mācieties mūsu valodu!"

Lielākā daļa austrāliešu, kuŗi izveidojuši šo valsti, tic Dievam. Ja mūsu Dievs jūs aizvaino, tad es jums piedāvāju meklēt citā pasaules daļā savu valsti.

Dievs ir daļa no mūsu kultūras. Mēs pieņemam jūs ticību bez jautājumiem. Vienīgais, ko mēs prasām, – pieņemiet mūsu un dzīvoiet mierā un saticībā.

Ši ir MŪSU valsts, MŪSU kultūra un MŪSU dzīves stils, un mēs jums dodam iespēju priecāties kopā. Bet pēc tam, kad būsiet beiguši vaimanāt un žēloties par mūsu karogu, zvērestu, reliģiskajām vērtībām, es vēlētos jums ieteikt izmantot vēl vienu lielu Austrālijas brīvību – iespēju pamest šo valsti! Ja esat šeit nelaimīgi – brauciet prom! Mēs jums nelikām braukt šurp. Tā kā – pieņemiet valsti, kuŗu esat izvēlējušies."

***

Eiropas jaunieši Latvijā izglītojas par holokausta vēsturi

Jaunieši no deviņām Eiropas Savienības valstīm apmeklēja holokausta piemiņas vietas Rīgā un Salaspilī. Šī vizīte notiek projektā "Miera līnija", kuŗā Eiropas jaunieši apmainās ar savam vēsturiskajam perspektīvām par Eiropas kaŗu vēsturi un mēģina rast atbildi uz jautājumu, vai ir iespējams taisnīgi pieminēt kaŗa upurus.

Jaunieši apmeklē holokausta piemiņas vietas Latvijā

Vairs nekad. Tā projekta "Miera līnija" sastaptie jaunieši runā par holokaustu. Tam veltīto memoriālu apmeklējums viņiem palīdz izzināt holokausta vēsturi Latvijā, lai pēc tam to salīdzinātu ar savam zināšanām par šo traģisko un sāusāligo notikumu.

***

Daugavpili apmeklē Kanadas vēstniecības Latvijā padomnieks

Oficiālā vizītē Latgali apmeklēja Kanadas vēstniecības Latvijā padomnieks Ževons Nikolas (*Jevone Nicholas*). Kanadas diplomāts tikās ar Daugavpils pilsētas domes priekšsēdi Andreju Elksniņu (*attēlā*). Tikšanās laikā centrālā diskusijas tema bija Latvijas-Baltkrievijas robežas drošības jautājums. Andrejs Elksniņš uzsvēra, ka stiprinot valsts robežu nepieciešams stiprināt arī pierobežas reģionu kopumu.

(Turpinājums 4. lpp.)

faze, bet līdz 12. septembrim dažādu pilsētu ielās un māju iekšpagalmos var būt redzami zemessargi. LTV filmēšanas grupai bija iespēja pievienoties zemessargu mācībām Rīgā, Ķengaraga apkaimē.

Militāro mācību *Namejs* aktīvajā fazē zemessargiem uzdevumi jāpilda ārpus militārajiem objektiem, lai mācības iespējami tuvinātu reālajai situācijai.

NBS demonstrē veiksmīgu sadarbību ar NATO sabiedrotajiem. Kaŗavīrs nedrīkst pierast pie pieņakumu automātiskas izpildes, jo tiek trenēts, lai būtu elastīgs un gatavs reaģēt uz dažādiem izaicinājumiem, tā ikgadējo Latvijas armijas vērienīgo militāro mācību *Namejs 2021* viesu dienā atzina NBS komandieris ģenerālleitnants Leonids Kalniņš.

***

Baltijas Asamblejas (BA) Prezidijs

9. septembrī, tīkoties BA Konsultatīvās Padomes laikā Viļņā, pieņēma paziņojumu par Baltkrievijas prezidenta Aleksandra Lukašenko režīma hibrīduzbrukumiem Lietuvai, Latvijai un Polijai. Paziņojumā aicināts Eiropas Savienības (ES) institūcijas stingrāk reaģēt uz A. Lukašenko režīma īstenoto vardarbību un uzbrukumiem un meklēt ilgtspējīgu risinājumu, kā pārvarēt jauno imigrācijas krīzi pie ES ārējās robežas ar nesenajiem uzbrukumiem Lietuvai, Latvijai un Polijai A. Lukašenko režīms atklāti demonstrē masīvu agresiju un starptautisko tiesību pārkāpumus.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Kanadas vēstniecības padomnieks izvaicāja Daugavpils pilsētas domes priekšsēdi, kā šī reforma ietekmēs Daugavpils pilsētu.

Šī bija pirmā Kanadas vēstniecības padomnieka oficiālā vizīte ārpus Rīgas, kā arī pirmā vizīte Latgales reģionā. Tās laikā Ževons Nikolas apmeklēja Silenes robežkontroles punktu, lai iepazītos ar reālo situāciju uz Latvijas-Baltkrievijas robežas. Daloties savos novērojumos, diplomāts secināja, ka ārvalstu mediji atspoguļo nepilnīgu informāciju saistībā ar notiekošo uz Latvijas-Baltkrievijas robežas.

***

Latviešu valodas aģentūra sāk akciju

“Latviešu valoda man ir...”

Viena no valstiskās, nacionālās piederības un apziņas pamatvērtībām ir valoda. Mums tā ir latviešu valoda. Lai īpaši godātu latviešu valodu kā vienīgo valsts valodu Latvijā, svētku, atceres un atzīmējamo dienu kalendārā pēc Valsts prezidenta Egila Levita ierosinājuma 15. oktobrī šogad un turpmāk tiks svinēta Valsts valodas diena. Šis datums nav izvēlēts nejauši. 1998. gada 15. oktobrī Satversmes 4. pantā tika nostiprināta valsts konstitucionālā vērtība: “Valsts valoda Latvijas Republikā ir latviešu valoda.”

Izglītības un zinātnes ministre Anita Muižniece: “Latviešu valoda ir manas saknes. Tā ir mana piederības sajūta Latvijai, latviešiem, manai ģimenei. Tā ir valoda, kas skan skaisti un skan tālu aiz Latvijas robežām. Un tāpēc latviešu valoda man ir dārgums, par ko rūpēties un ko kopt gan ikdienā, neļaujot to aplīpināt ar dažādiem sārņiem, gan valsts mērogā, mērķtiecīgi un apdomīgi pilnveidojot valsts valodas politiku.”

***

Latvijā 275 skolās mācās vācu valodu

Pirmdien, 2021. gada 6. septembrī, izglītības un zinātnes ministre Anita Muižniece (*attēlā*) tikās ar Vācijas Federatīvās Republikas vēstnieku Latvijas Republikā Kristianu Heltu. Viena no galvenajām sarunas tēmām bija vācu valodas apguve.

Anita Muižniece: “Mēs augstu novērtējam Vācijas vēstniecības, Vācu skolu sistēmas ārvalstīs centra un Gētes institūta Rīgā atbal-

tu un ieguldījumu, veicinot vācu valodas apguvi un mācīšanu Latvijā. Nozīmīga ir Valsts izglītības satura centra un Gētes institūta Rīgā sadarbība, nodrošinot savstarpēju informācijas apmaiņu par mācību programmām, jaunām mācību pieejām un vācu valodas eksāmeniem. Mēs esam pateicīgi arī par Vācijas atbalstu Latvijas vācu valodas skolotāju profesionālajai pilnveidei.”

***

Latvijā veikta unikāla operācija

Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcas mediķi veikuši Latvijā līdz šim nebijušu operāciju – iekša locītava aizstāta ar endoprotēzi. Pirms operācijas ārsti guvuši pieredzi no kollegām Klaipēdā, Lietuvā un Francijā. Aizvadītajā nedēļā veikta divas šādas operācijas, kas noritēja veiksmīgi, un šogad plānotas vēl astoņas.

***

Eiropas Atveseļošanas fonda līdzekļi uz Latviju

Atveseļošanas fonds ir jauna, EK centralizēti pārvaldīta budžeta programma, kas izveidota papildus 2021. – 2027. gada plānošanas perioda Eiropas Savienības (ES) daudzgadu budžetam. Tā mērķis – atbalstīt reformas un investīcijas, kas saistītas ar pāreju uz zaļo un digitālo ekonomiku, kā arī mazināt pandēmijas izraisītās krīzes radīto sociālo un ekonomisko ietekmi.

Latvija 10. septembrī, saņemusi priekšfinansējumu 13% jeb 237 miljonu eiro apmērā no kopējā valstij pieejamā Atveseļošanas fonda finansējuma apjoma – 1,82 miljardiem eiro, informēja Finanču ministrijā (FM). “Eiropas Komisijas pirmais maksājums 237 miljonu eiro apmērā ir būtisks solis, lai Latvija atveseļotu ekonomiku pēc Covid-19 izraisītās krīzes. Latvija ir starp pirmajām Eiropas Savienības dalībvalstīm, kuŗas sagatavoja nacionālos reformu plānus, līdz ar to arī Latvija ir starp pirmajām, kas saņem maksājumu no Eiropas Atveseļošanas fonda. Kopumā Latvija saņems 1,8 miljardus eiro, lai uzlabotu dzīves kvalitāti Latvijas cilvēkiem, veidotu ekonomiku noturīgāku un uzlabotu tās konkurētspēju, ņemot vērā transformāciju uz klimata neitrālu un digitālu ekonomiku, “ uzsvera Eiropas Komisijas (EK) priekšsēdētājas izpildvietniece, atbildīgs par ekonomiku un starptautisko tirdzniecību Valdis Dombrovskis (*Jaunā Vienotība*).

***

Dienasgaismu ieraudzījis sarunas ieraksts

starp Saeimas Ārlietu komisijas deputātiem un viltvārdi, kuŗš izlikās par Kremļa opozicionāra Alekseja Navalnija kollegu Leonīdu Volkovu. Saruna notika pavasarī, bet tās fragmentu publicēja dažas nedēļas pirms nākamnedēļ gaidāmajām Krievijas valsts domes vēlēšanām. To steigšus popularizēja Krievijas televīzijas kanāli, lai drāmatiskā ziņu sižetā Latviju apvainotu “ārzemju aģentu” atbalstīšanā un apgalvotu, ka Latvijā *Sputņik V* vakcīnas uzskata par glābiņu pret Covid-19.

***

EP komitejā spriest par Ušakova izdošanu kriminālvajāšanai

Eiropas Parlamenta (EP) Juridiskā komiteja ceturtdien, 9. septembrī, sprieda par bijušā Rīgas mēra, pašlaik EP deputāta Nila Ušakova (“Saskaņa”) parlamentārās imunitātes atcelšanu. Tas notiek pēc Latvijas Ģenerālprokuratūras pirms gandrīz gada nosūtītā lūguma, lai varētu sākt kriminālvajāšanu pret Ušakovu (*attēlā*).

Jautājumu par Nila Ušakova parlamentārās imunitātes atcelšanu Eiropas Parlamenta Juridiskā komisija skatīja slēgtā sēdes daļā. Tāpēc detaļas par spriesto publiski nav zināmas. Šoreiz dienas kārtībā bija prokuratūras viedoklis.

Komitejas balsojums, visticamāk, gaidāms novembrī vai decembrī, un pēc tam arī par to balso plēnārsēdē, pieņemot lēmumu ar vienkāršu balsu vairākumu. Šādi jautājumi tradicionāli Eiroparlamentā tiek skatīti diezgan ilgi – no gada līdz pat diviem.

***

Jauna bakalaure – Tamāra Līduma Adelaidē

Adelaidiete Tamāra Līduma 2021. gadā aprīlī Dienvidaustrālijas Universitātē ieguva Bakalaura gradu Fizioterapijā ar uzslavu (*Bachelor of Physiotherapy, Honours*).

Tagad viņa strādā kā fizioterapeite privātā praksē *Good Country Physiotherapy Narcoorte* pilsētā – pusceļā starp Melburnu un Adelaidi. Tamāra ir beigusi Adelaides Latviešu pamatskolu un vidusskolu. Viņa ir piedalījusies Annas Ziedares Vasaras vidusskolā un Sveika, Latvijā! braucienā. Tamāra dejo arī Adelaides TDK *Auseklītis* un ir piedalījusies vairākās Austrālijas Latviešu Kultūras dienās un Jaunatnes dienās Austrālijā. Viņa arī ir dejojusi ar Austrālijas TDK *Jūrmalnieki*, piedaloties tautas deju lieluzvedumā XXVI Vispārējos latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkos 2018. gadā Latvijā. (Pēc laikraksta *Latvietis*)

***

Siguldā veidos autentisku Gaujas plostu

Siguldā top liecība vienam no amatieriem, kas nu jau ir palicis

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

LIELBRITANIJA. 11. septembrī Latvijas vēstniecībā Apvienotajā Karalistē (AK) norisinājās devītā ikgadējā diasporas organizāciju AK pārstāvju tikšanās. Sanāksme bija iespēja pēc ilgāka pārtraukuma tikt klātienē un pārrunāt Latvijas diasporai AK aktuālus jautājumus, dalīties organizāciju un skolu darbības pieredzē, kā arī apspriest sadarbības iniciatīvas nākotnei. Šī gada sanāksmē īpaša uzmanība tika veltīta izglītības jautājumiem diasporā, kā arī tautiešu nozīmīgajai lomai Latvijas ekonomikas attīstībā un valsts aizsardzībā.

NĪDERLANDE. Latvijas vēstniece Nīderlandē **Aiga Liepiņa** reģionālā vizītē apmeklēja Groningenas provinci. Provincas apmeklējuma laikā vēstniece iepazīs ar reģiona attīstību un tā ambīcijām klimata mērķu sasniegšanā. Vēstniece uzzināja par dažādu inovatīvu tehnoloģiju attīstīšanu zaļās enerģijas jomā (vēja un saules enerģija, ūdeņradis), apsprieda turpmākās sadarbības iespējas izglītības un pētniecības jomās. Reģiona attīstību būtiski ietekmē lēmums tuvākos gados pārtraukt dabasgāzes ieguvei, tādējādi veicinot tā pārorientāciju uz atjaunojamo resursu izmantošanu enerģijas ieguvei un transportēšanai.

KRIEVIJA. 9. septembrī Latvijas Republikas vēstniecībā Krievijas Federācijā notika pieņemšana par godu Baltijas valstu starptautiskās atzīšanas *de iure* simtgadei un trīsdesmitgadei kopš Baltijas valstu starptautiskās atzīšanas pēc pusbalsīta padomju okupācijas. Pasākums tika svinēts kopīgi ar Lietuvas Republikas un Igaunijas Republikas vēstniecībām Krievijas Federācijā.

KANADA. Latvijas vēstnieks Kanādā Kārlis Eichenbaums par personīgo ieguldījumu attiecību ar Kanadu stiprināšanā un par nozīmīgo atbalstu Latvijas vēstniecības darbā ilgākā laika posmā pasniedza Atzinības rakstu Kanadas latviešu sabiedriskajam darbiniekam, Otavas un Monreālas koŗa *Atbalss* diriģentam Ērikam Jerumanim.

SPĀNIJA. Madridē, Spānijas Nacionālajā Dekorātvās mākslas muzejā noslēgusies latviešu dekorātvās un tekstilmākslas darbu izstāde “Latvijas tekstilmāksla. Tradicionālais un laikmetīgais”, kas Spānijā, sadarbībā ar Latvijas Dekorātvās mākslas un dizaina muzeju, tika rīkota par godu Latvijas un Spānijas diplomātisko attiecību simtgadei. Izstāde tika īstenota ar Latvijas valsts Simtgades publiskās diplomātijas programmas LV100 atbalstu.

vēsturē – koku pludināšanai jeb plostniekiem. Iecerētais autors ir ilgāgadējais Gaujas nacionālā parka inspektors un koku pludināšanas meistars Māris Ansis Mitrevics. Viņš informēja: “Siguldā pie Siguldas peldētavas, turpat aiz “Tarzāna”, tiek pīts Gaujas plostis, autentisks. Speciāli ir atbraukuši no Strenčiem cilvēki, kuŗi lielākā daļa ir piedalījušies jau vairāk nekā desmit gadus, un viņu vadītājs Romāns Politis pat visus gadus no sākuma, no 1998. gada.”

Mitrevics skaidroja: “Siguldā tiek veidots, varētu teikt, pat mūzejs, bet nu faktiski tā ir liela ekspozīcija par Gaujas plostiem, par plostniekiem, par viņu darbu, par viņu amatu prasmēm, bet ne jau ūdenī, uz krasta, kas darbosies pastāvīgi un ilgstoši.”

***

Visaugstāk novērtēta atjaunotā Stāmerienas pils

Stāmerienas pilij saņemot augstāko apmeklētāju novērtējumu, noslēgusies Kultūras ministrijas (KM) informatīvā kampaņa “Atrastā Latvija”. Kampaņas gaitā visu vasaru Latvijas iedzīvotāji tika aicināti apmeklēt un novērtēt no jauna izveidotos un atjaunotos 60 kultūras un dabas mantojuma objektus Latvijas reģionos. Objektu izbūvē un atjaunošanā ieguldīti 68 miljoni eiro, vairāk nekā puse no līdzekļiem ir Eiropas Reģionālās attīstības fonda ieguldījums. KM pārstāve Edīte Matuseviča

norādīja, ka šādu kampaņu ministrija organizē pirmo reizi un atsaucība no iedzīvotājiem bijusi liela. “Kopā dalībnieku skaits, kas apmeklējuši vismaz dažus objektus ir 650. Starp tiem bija ļoti daudz, kas ir apmeklējuši ne vien pusi, bet pilnīgi visus 60. Pati spēle “Atrastā Latvija”, visticamāk, neatkārtosies nākamgad.”

***

Koris Latvija 11. septembrā terorakta piemiņai

Ar koncertu “Dvēseļu pārceļošana” Doma baznīcā 11. septembrī pulksten 19 tika noslēgts 24. Starptautiskais garīgās mūzikas festivāls. Koncertu sniedza valsts akadēmiskais koris *Latvija*, diriģenta Māra Sirmā vadībā, kā arī Latvijas Nacionālais Simfoniskais orķestris. Noslēguma koncerts šoreiz veltīts 2001. gada 11. septembra Amerikā notikušo teroraaktu piemiņai.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

JURIS
LORENCIS

Es labi atceros šo pēcpusdienu pirms divdesmit gadiem. Zvana labs paziņa un saka: "Juri, ieslēdz CNN! Amerikā notiek kas nēlāgs". Jau pēc dažām sekundēm es redzu degošos Ņujorkas Dviņu torņus. Daudzi vēlāk teiks, ka tieši šajā brīdī sākās 21. gadsimts. Kopš 2001. gada 11. septembra terora aktiem apritējuši 20 gadi. Kas mainījies mūsu dzīvēs? Un vai mēs šajā laikā kaut ko esam sapratuši un iemācījušies? Dažas nedēļas pēc teroristu uzbrukuma Amerikai es devos sen plānotā ceļojumā uz Ēģipti. Radi un paziņas gan centās atrunāt: "Nebrauc, tevi novāks jau pirmajā dienā, tie musulmaņi tak ir traki!" Godīgi sakot, arī man televīzijas ziņu iespaidā dažkārt uzmacās šaubas – varbūt tiešām labāk palikt mājās? Tomēr aizbraucu un nenožēloju. Ēģiptē pavadītais mēnesis bija vērtīgāka politisko zinātņu lekcija manā mūžā. 11. septembra notikumu iespaidā pasaule tolaik atcerējās amerikāņu politologa Semjuela Hantingtona pirms dažiem gadiem izdoto grāmatu "Civilizāciju sadursme" ("The Clash of Civilizations"). Autors uzskata, ka pēc aukstā kara beigām, Varšavas bloka un Padomju Savienības sabrukuma pasaulē izejmējas jaunas konfrontācijas robežlinijas. Nākotnē savstarpēji konkurēsot nevis tautas, valstis un pat ne valstu savienības, bet gan civilizācijas jeb

kultūras. Pie tam galvenais kultūras identitātes raksturotājs esot ne tik daudz valoda, cilvēku ādas krāsa, sabiedrības politiskā un sociālā iekārta, bet pirmām kārtām reliģija. Hantingtons apgalvoja, ka galvenais konfliktu cēlonis nākotnes pasaulē būšot radikālais islams. Tieši šo tezi – par musulmaņu zemēm kā galveno Rietumu pasaules ienaidnieku un visu nelaimju cēloni – pārņēmuši daudzi politiķi un masu mediji. Nenoliedzami daļa taisnības šajos apgalvojumos ir, tomēr lietas nav tik vienkāršas. Man bijusi iespēja ilgstoši ceļot Marokā, Tunisijā, Ēģiptē, Jemenā, Turcijā, Kirgizstānā. Arī Indijā un Etiopijā, kur liela daļa iedzīvotāju ir musulmaņi. Pats personīgi esmu pārliecināties, ka reālā dzīvē ir daudz sarežģītāka par politikas pētnieku vienkāršotajām shēmām.

Vai islams ir ekstrēms un ļaunumu nesošs pats par sevi, tā sakot, jau savā būtībā? Nē! Nav pasaulē reliģijas, kas sludinātu naidu, cilvēkniešanu un terorismu. Vispārcilvēciskās vērtības ir vienādas visur, katrā zemē un katrā tautā. Tās ir visu lielo pasaules reliģiju, tai skaitā arī islāma, pamatā. Patlaban Afganistānā pie varas nākušo Talibānu raksturo pilnīga amorālitate pret apkārtējo pasauli. Islāms viņiem ir tikai vārds, ne darbos. Savulaik viņi deva patvērumu teroristiem, pārvērtā

savu zemi par opija magoņu plantāciju un narkotiku fabriku. Uz viņu rēķina ir miljoniem izpostītas dzīves Krievijā, Eiropā un Amerikā. Citās musulmaņu zemēs par narkotiku ražošanu un tirdzniecību soda ļoti bargi, pat ar nāves sodu! Mana personīgā pieredze ir, ka ekstrēmisms un terorisms rodas nevis no islāma reliģijas, bet gan no pilnīgas bezizejas sajūtas – politiskās, saimnieciskās, sociālās. Tāpat fanātisms neizaug konservatīvajos lauku ciematos, bet gan lielpilsētu graustu nabadzībā un dažu intelektuāļu galvās. Vēsturē tas nav nekas jauns – ne jau vienkāršie cilvēki organizē terora aktus, riko naudas vākšanas kampaņas nemiēriem un revolūcijām. Ne Engels, ne Markss nenāca no nabadzīgiem slāņiem. Ļeņins pēc savas izcelšanās bija muižnieks, bet Staļins mācījās pareizticīgo baznīcas seminārā!

Vēl kāds interesants novērojums – šodien ceļot ar Latvijas pasi kabatā ir ja ne drošāk, tad noteikti omulīgāk nekā ar varenās ASV dokumentiem. Esmu sastapis amerikāņus, kuŗi man ir atklāti teikuši: "Potams, viesnīcā zin, ka esam no Amerikas. Bet citādi uz ielas un veikalos uzdomāties par kanadiešiem vai austrāliešiem. Ne tik daudz drošības dēļ, bet lai izvairītos no nevajadzīgām politiskām diskusijām".

Diena, kad atnāca bailes

Bet kāpēc daudzi musulmaņi un it īpaši arabi izjūt nepatiku pret Ameriku? Galvenais iemesls – Amerikas atbalsts Izraēlai tās konfliktā ar palestīniešiem. Arabu intelektuāļi šo kritiku jau paceļ citos, ideoloģiski pamatotos augstumos. Amerikai un Rietumiem tiek pārmetti dubultstandarti, iekšējās citu valstu iekšējās lietās un rēķināšanās pirmām kārtām tikai ar savām interesēm. Piemēri nav tālu jāmeklē tajā pat islāma pasaulē. Kosovas albāņu musulmaņi ir "labi", jo to ienaidniece Serbija ir "slikta". Savukārt musulmaņi kurdi ir "slikti", jo to ienaidniece – NATO valsts Turcija ir "laba". Tāpat cilvēkus aizskar "civilizētās" un "brīvās" pasaules pretstatījums "islāma pasaulei", kas izskan daudzus Rietumu medijos un pat valstsvīru runās. Musulmaņi saka tieši un vienkārši: "Jūs mums mācāt, kā dzīvot, runājat par cilvēka tiesībām, bet paši izraisījāt abus Pasaules karus, izveidojāt "Gulagu", nometāt atombombu un noslepkavojāt sešus miljonus ebreju!"

Un vēl kāda atziņa – tagad, atskatoties uz 2001. gada 11. septembri, vismaz es varu teikt – tā bija diena, kad atnāca bailes. Cilvēki sāka baidīties no visa. No teroristiem, no vēstulēm ar baltu pulveri un bārdainiem cilvēkiem. No lidošanas un ceļošanas. No viltus ziņām un iespējamās glo-

bālas finanču katastrofas. No ekoloģiskās apokalipses. No Putina. No iespējamā kara. No bēgļiem. No tā, ka atkal varētu tikt ievēlēts Tramps. No tā, ka varētu tikt ievēlēts Baidens. No "politiski nekorektas" runas. Virieši sāka baidīties no tā, ka kāda jaunkundze atcerēsies pirms pusgadsimta izteiktu "nepiedienīgu piedāvājumu". No Covid-19 vīrusa un vakcinām. No cilvēka, kuŗš klepo. No cilvēka bez sejas maskas. Un no sievietes, kuŗas seju sedz nikābs. Es bieži pieķeru sevi pie domas, ka visskaistākais laiks, ko esmu piedzīvojis savā mūžā, bija desmit gadi starp 1991. gada augustu un 2001. gada septembri. Laiks starp atgūto Latvijas neatkarību un terora aktiem Amerikā. Un ne jau tikai tāpēc, ka toreiz biju jaunāks. Tagad labi varam redzēt, ka tas tiešām bija cits laiks. Lēnāks, drošāks, vienkāršāks, brīvāks, cilvēcīgāks. Šodien tas jau līdzinās zaudētai paradīzei. Kā teiktu Alfrēds Bērziņš – labie gadi. Un palīdz Dievam, ka man tos bija jālemts piedzīvot!

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība "Laiks-BL"

MAF
Mediju atbalsta fonds

SALLIJA
BENFELDE

9. septembrī Maskavā notika jau piektā Lukašenko un Putina tikšanās Krievijā kopš prezidenta vēlēšanām Baltkrievijā pagājušā gada 9. augustā. Bija skaidrs, ka abu diktatoru vēlmes ir atšķirīgas – Lukašenko izmisīgi vajadzīgs kārtējais Krievijas kredīts, bet Putinu vairāk interesē Krievijas un Baltkrievijas Savienoto valstu projekts, kas kopš 1999. gada, kad par to tika minēts pirmo reizi, ir norisinājies ļoti lēnām un brīžiem apstājies.

Abu diktatoru tikšanās notika tikai divatā, ar pārtraukumu nelieliem paziņojumiem preses konferencē, un ilga veselu darba dienu, astoņas stundas. Pirms tikšanās Krievijas oficiālajos medijos izskanēja minējums, ka Lukašenko prasīs Putinam kredītlīniju vēl par trīs miljardiem ASV dolaru līdz 2022. gada beigām. Par to, ka šādu summu Putins Lukašenko netaisās piešķirt, kļuva skaidrs jau tikšanās dienā – Lukašenko līdz nākamā gada beigām var cerēt saņemt līdz 640 miljoniem dolaru.

Jau preses konferences laikā tika sacīts, ka nenotiek nekāda "Baltkrievijas aprišana", bet runa ir par 28 t.s. ceļa kartēm jeb programmām, kas tuvinās abas valstis ekonomikas jautājumos. Putins arī precizēja galvenos virzienus šim programmām, proti, esot notikusi vienošanās par:

- naftas, naftas produktu un elektroenerģijas tirgus apvienošanu;

- līdz 2023. gada 1. decembrim tiks apvienoti abu valstu gāzes tirgi;

- Krievijas gāzes cena Baltkrievijai nākamajā gadā nemainīsies (jāpiebilst, ka Krievijas gāze Rietumvalstīm ir piecas reizes dārgāka);

- tiks izstrādāta vienota politika rūpniecībai un arī abpusēji pieejamiem valsts iepirkumiem un pasūtījumiem;

- vienota pieeja likumdošanas jautājumiem, kas skar darba attiecības, darba aizsardzību, nodarbinātību, sociālo apdrošināšanu, pensijas un ģimenes ar bērniem.

Putins arī sacīja, ka tikusi apspriesta vienotas aizsardzības telpas veidošana un Savienoto valstu ārējā perimetra drošība.

Ar vārdu sakot, paziņojumi tikšanās laikā un arī pēc tās skaidri norāda ne tikai uz vienotas ekonomiskās, bet arī vienotas militārās telpas veidošanu. Visas piebildes un piezīmes, ka katras valsts suverenitāte ir svēta un neaizskarama, ka politiskā integrācija ir iespējama, bet par to netiek runāts, un ka pašlaik netiek runāts arī par divu valstu apvienošanu vienā, ir tikai tāds dūmu plīvurītis. Ir taču skaidrs – ja divu valstu ekonomiskās un militārās telpas kļūst vienotas un tiks pakļautas vieniem un tiem pašiem likumiem, tad faktiski tā jau ir viena valsts, kaut formāli kādu laiku skaitīsies divas valstis. Manuprāt,

būtiska bija kāda piebilde, ko minētās preses konferences laikā pateica Putins – Krievija neuzņemoties atbildību par to, ko Baltkrievija dara savā teritorijā, arī militārajos jautājumos, jo Baltkrievijai pašai jārisina šie jautājumi, tā esot Baltkrievijas robeža ar Rietumiem. Šī piebilde tika izteikta ironiskā tonī, un tas liecina, ka arī šis paziņojums tāds dūmu aizsegs vien ir. Pie kopīgas militārās telpas un, ievērojot arī Lukašenko paziņojumu 12. septembrī, ka līdz 2025. gadam Baltkrievija saņems Krievijas ieročus un tehniku viena miljarda dolaru vērtībā, runāt par to, ka Krievijai par Baltkrievijas teritoriju nebūs nekādas daļas, ir vismaz smieklīgi. Vēl vairāk, tas liek domāt, ka provokācijas pēc "drauga Putina" ietekuma izraisīs Baltkrievija, starptautiski atbildīga par to būs Baltkrievija, bet konfliktus atrisināt ar militāro spēku "draugam" palīdzēs Putins ar savu armiju un ieročiem, ja uzskatīs to par vajadzīgu un ja viņaprāt situācija būs izdevīga.

Vēl var piebilst, ka minētās vienošanās drīzumā jāapstiprina Baltkrievijas un Krievijas valdībām, bet Lukašenko un Putins tās parakstīs 4. novembrī. Vienošanās saturs tuvāk un detalizēti publiski gan netiek apspriests, jo zināma tirgošanās starp abiem diktatoriem noteikti turpināsies, jo Lukašenko grib naudu, bet ne-

grib zaudēt savu varu, bet Putinam vajag dabūt Baltkrieviju pēc iespējas ātrāk. Domāju, ka kopīga un vienota politika valsts iepirkumos un pasūtījumos nozīmē to, ka Putins centīsies iepludināt savējos uzņēmējus, kuŗi viņu atbalsta, Baltkrievijā kā dažādu konkursu, iepirkumu un tml. uzvarētājus, lai Baltkrievijai aizdotā nauda ieplūstu atpakaļ Krievijas uzņēmēju kabatās. Protams, gan jau paklausīgākie un uzticamākie Lukašenko atbalstītāji uzņēmēju vidū arī tiks pie kāda kumosīna, bet, manuprāt, šīs programmas paredz Baltkrievijas tautsaimniecības – to, kas no tās vēl palicis – rusifikāciju. Politikas apskatnieku vidū jau izskan viedokļi, ka Putins ilgi necietīs tādas izdevumus un to, ka Lukašenko darbojas kā viltīgs lapsa kūmiņš, tādēļ, iespējams, tuvākā gada laikā Baltkrievijā varot notikt pat jaunās prezidenta vēlēšanas bez Lukašenko, Putins to varot mēģināt panākt. Un, protams, tādā gadījumā par vadoņa amatu cīnīsies Putina ieliktņi.

Protams, šāda notikumu norise svarīga ir ne tikai Latvijai, bet visām Baltijas valstīm, kuŗām ir robeža ar Baltkrieviju, kuŗa līdz mākslīgi izraisītajai bēgļu krīzei tomēr bija robeža ar militāri samērā mierīgu valsti. Pēc šo programmu oficiālas apstiprināšanas Latvijas, Lietuvas un Polijas robežas ar Krieviju faktiski pa-

garināsies, kaut arī formāli tās joprojām būs robežas ar Baltkrieviju.

Latvijā jau izskanējuši viedokļi, ka vajag taču runāt ar Baltkrieviju, ka mēs to nedarām, tāpēc bēgļu krīze utt. Jāteic, ka, manuprāt, tas ir gan politiskais nai-vums, gan tuvredzība. Lai dejotu tango, ir vajadzīgi divi, turklāt nav iespējams dejot, ja viens no partneriem nepārtraukti kāpj otram uz kājām un mēģina kādā izdevīgā brīdī nožņaupt. Tiem, kuŗi sapņo par draudzību ar Baltkrieviju, jāatgādina, ka jau pēc tikšanās ar Putinu, 12. septembrī, Lukašenko paziņoja, ka nerunās ar Rietumiem, kamēr nebūs atceltas viņaprāt neēdīgās sankcijas. Nevienam neesot nekādas daļas par politiskajiem un cilvēktiesībām Baltkrievijā. Tā teikt, es darīšu, kā gribu un, ja gribat draudzēties, jūs darīsiet tā, kā patīk man. Abu diktatoru vienošanās nozīmē to, ka Krievijai pieaug provokāciju iespējas uz robežas, aizsedzoties ar Baltkrieviju. Draudzēšanās Lukašenko un Putina izpratnē nozīmē – dejot pēc viņu stabules.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība "Laiks-BL"

MAF
Mediju atbalsta fonds

Ko Latvijai nesīs diktatoru tikšanās?

JURIS
GRĪŅEVIČS

VAKARA GAISMĀ

Ne jau bieži mūzikas dzīvē gadās notikumi, kas gan paliek dalībnieku atmiņā, gan arī iezīmē kādu būtisku vēsturisku faktu. Protams, tie var būt gan vienreizēji uzplaisnījumi atskaņotājmākslā, bet jo īpaši – kādu skaņdarbu pirmatskaņojumi. Parasti tie ir saistīti ar visnozīmīgākajām personībām komponistu vidū, jo tieši no viņiem visvairāk tiek gaidīts. Bet, tā kā pilnīgs ir tikai Dievs, tad arī viņa visizredzētākajiem ne vienmēr viss ir ideāls, ne vienmēr tie spēj pārsteigt, satriekt vai vienkārši sniegt prieku klausītājiem. Tad arī recenzenta uzdevums nav viegls – jālaipo tā, lai “svētā govs” netiktu aizskarta. Bet, par laimi, šīsdiens tēma nav tas gadījums, un rakstīt man ir patīsi prieks.

Mūsu uzmanība pievērsta orķestra *Sinfonieta Riga* dirigenta Normunda Šnē un vijolnieka Hugo Tičati sniegtajam šā gada 9. septembrī Cēsu koncertzālē (tiešraidē to translēja Radio *Klasika*). Īsto zvaigžņu stundu koncerta pirmajā daļā iesildīja Ž. Sibēliusa, A. Pērtā un H. M. Gurcka mūzika, kā arī Pēterā Vaska relatīvi agrinā “*Cantabile*” (1979), kam sekoja 2. vijolkoncerta “*Vakara gaismā*” Latvijas pirmatskaņojums.

Cēsis nebija nedz pirmā, nedz arī lielākā Latvijas koncertzālē, kas 21. gs uzbūvēta ārpus galvaspilsētas (vai būs jāaiziet vēl vienai paaudzei, lai mūziku Rīgā varētu klausīties atbilstošā vidē?). Tomēr, analizējot cēsinieku darbību, viņi izceļas ar sevišķu mērķtiecību, piesaistot pasaules klases atskaņotājmāksliniekus, populārizējot latviešu atskaņotājmākslu un jaunāko mūziku. Un te centrā izvirzīts mūsu pasaulē visatpazīstamākais skaņradis Pēteris Vasks, kuŗa mūzika te skan katru gadu un ne reizi vien.

Cēsu koncertzālē kļuvusi par unikālu vietu pasaulē. 2021. gads ir Pēterā Vaska 75. jubilejas laiks,

un šim notikumam bija veltīts arī jubilejas autor-koncerts, kuŗa vienīgie klausītāji bija komponists ar dzīvesbiedreni, bet... Kaut arī klātienē klausītāju nebija, daudzi koristi un orķestranti saslima ar *Covid-19*. Protams, tas kalpoja par iemeslu valdības rīkojumam par publisko koncertu aizliegumu vēl uz pāris mēnešiem.

Te gan jāpiebilst, kā jau to rakstīja latviešu mūzikālās domas klasiķis “Mūzikas Saulē”, tieši Pēteris Vasks lielo komponistu vidū ir vislielākais ieguvējs no *Covid-19* pandēmijas (kas gan netraucēja pašam šo limību pārslimot). Radītāja plānos šī dižķibeļe šķiet sen jau bija ieplānota, un Viņš savam izredzētajam lika radīt daudzus skaņdarbus *higieniskajam* sastāvam, proti, stīgu orķestrim. Iespējams, ne tikai skaita ziņā, bet noteikti arī kvalitātes aspektā Pēteris Vasks ir absolūts līderis laikabiedru vidū. Tāpēc, arī 2. vijolkoncerts “*Vakara gaismā*” rakstīts tieši ar stīgu simfonisko orķestri.

Atšķirībā no baroka vai pat vēlīnā klasicisma skaņražiem, vēlāko paaudžu visizcilākie pār-

pandēmijas laikā tapa 2. vijolkoncerts “*Vakara gaismā*”. Te P. Vaska uzdevums bija sevišķi sarežģīts, jo 1997. gadā tapušais koncerts “*Tālā gaismā*”, kas veltīts Gidonam Krēmeram, jau kļuvis par vispopulārāko skaņdarbu savā žanrā ar ļoti daudziem atskaņojumiem un ieskaņojumiem. Vai jaunā kompozīcija spēs līdzināties iepriekšējam šedevram?

Te jāatgādina, ka izcilais franču komponists Pols Dikā (*Paul Dukas*) pēc sava šedevra “*Burvja māceklis*” fantastiskiem panākumiem gandrīz 40 gadus nepublicēja jaunus kompozīcijas, kaut arī turpināja sacerēt. Vai šedevra radīšana ir sava veida lāsts māksliniekam? Bet, par laimi, ar šo problēmu saskaras vien ārkārtīgi retais.

Kaut arī Cēsu koncertā jaunā darbs noslēdza programmu, tas, protams, bija vakara galvenais notikums, tāpēc jāsak ar to, jo pārējais būtībā bija klausītāju *iesildīšana*, kaut arī izcilā kvalitātē. Jaundarbs nelika vilties nedz profesionāļiem, nedz arī vienkāršiem skaņu mākslas draugiem, jo, kā vienmēr, Pēterā Vaska mūzikā vissvarīgākā ir emocionālitate, konstruktīvismam it kā atkāpjoties tālākā plānā. Protams, arī te ir t.s. minimālisma estētika ar tonalitāti pamatā (tūkstošu gadu laikā nav

izgudrots nekas labāks par tonalitāti), bet ir arī jaunumi, kādus parasti negaidām no tik cienijama vecuma pārstāvjiem, bet... viņi mēdz pārsteigt, piemēram, Džuzepe Verdi. Pārsteidz ne tik daudz skaņu valoda kā neparastais temperaments, īsteni jauneklīga aizrautība, kas organiski apvienota ar vakara mieru un apcerīgumu. Mūzikā paustas pārdomas par esības jēgu, par mūsu dzīves realitāti un galvenais – par mīlestību, kā jau īstam patriotam pret savu Tēviju, ieskanoties īsteni latviskai intonācijai. Detalizēti neanalizējot, kas neiespējami pēc pirmās noklausīšanās un bez notīm, iespajds ir spilgts un galvenais – gaismu apliecinošs, neraugoties uz visām peripetijām. Arī te ir katarse – īpašība, kādas trūkst vai visiem jaunākiem kolēģiem – vai tā kādreiz radīsies? Bet cilvēkiem nevajag vēl vairāk depresijas, un arī mūzikas sūtība nav to veicināt. Koncertā meistarīgi izveidota visai virtuozā solo partija, tās dialogs ar orķestri, spilgtās, spriegās kadences. Iespējams, komponists, tāpat kā Obojas koncertā, tomēr ir bijis pārāk nežēlīgs pret solistu – tādu emocionālo spriedzi, praktiski bez pauzēm, spēj izturēt retie, pie kuŗiem pieder arī īpaši suģestīvais Hugo Tičati. Valdzināja gan viņa vijoles daiļais, tembrāli daudzveidīgais skanējums, gan sevišķā aizrautība un temperaments. Visu kopumu lieliski vadīja diriģents Normunds Šnē, gan izceļoties ar teicamu saspēli ar solistu, gan arī apliecinot sevišķi plašo dinamisko diapazonu. Orķestris valdzināja ar ļoti izteiksmīgu skanējumu arī kļusinātā dinamikā.

Acimredzot pandēmijas ierobežojumu iespējā visu laiku darbojās ventilācija, kas nedaudz traucēja kļusinātās epizodēs, bet to jau var pieciest, ja klātienē var baudīt tādu lielisku koncertu.

“Apsolos nežēlot savus spēkus...”

Jaunsardzes centra direktors pulkvežleitnants Aivis Mirbachs intervijā Andrim Kļaviņam

Nākamajā gadā Jaunsardzei (JS) apaļa jubileja, jo tās aizsākumi ir 1992. gadā. Aizsardzības ministrijas paspārnē 2009. gadā tika nodibināts “Jaunsardzes centrs”. Ko tas deva organizācijas attīstībā?

Jaunsardze ir Aizsardzības ministrijas veidota un vadīta jauniešu izglītības organizācija. Jaunsardzes centrs divdesmit deviņu gadu laikā ir piedzīvojis milzīgas pārmaiņas. Jaunsardzes kustības aizsākumi meklējami 1992. gadā, kad interešu izglītība jauniešiem tika organizēta Zemessardzes paspārnē. Savukārt 2009. gadā tika pieņemts lēmums izveidot ar Nacionāliem bruņotiem spēkiem nesaistītu, Aizsardzības ministrijas padotības iestādi, lai pasvītrotu Jaunsardzes unikālo lomu – interešu izglītība, lai ieinteresētu jauniešus militārajam dienestam. Savukārt 2018. gadā Jaunsardzes centram (JC) tika uzticēts vēl viens ļoti nozīmīgs uzdevums, proti, Valsts aizsardzības mācības (VAM) ieviešana visās Latvijas vidējās izglītības iestādēs, sākot ar 2024. gadu.

Jaunsarga zvērestā ir vārdi: “Apsolos nežēlot savus spēkus un prātu labākai dzīves veidošanai manas dzimtās zemes un Latvijas tautas labā”. Patriotiski un skaisti, bet kā Jaunsardze to praktiski māca un palīdz īstenot?

Vairāki pētījumi par JC apliecinā, ka jaunsargi un VAM izglītojamie demonstrē augstāku gatavību jeb vēlmi aizstāvēt Latviju un vērtē savas iemaņas jeb prasmi aizstāvēt valsti krietni augstāk par pārējiem Latvijas jauniešiem.

Savukārt, runājot par patriotismu, JC izvirzījis par mērķi audzināt politiski un sabiedriski aktīvu pilsoni, kurš ciena savu valsti par iespējām sevi realizēt pilsoniskās līdzdalības ziņā. Savukārt patriotisms jauniešos “izaug” no tradīcijām, dabas vai ievērojamiem cilvēkiem.

Igaunijā ir atsevišķas zēnu un meiteņu organizācijas, kā ir Lietuvā? Kāda ir Jaunsardzes skaitliskā dinamika un interese par organizāciju. Meiteņu un zēnu proporcija? Ir liels vecuma diapozons (no 10-21 gadam). Vai tas netraucē?

Kā liecina pētījumi, ne tautība, ne ticība, ne vecums, ne dzimums nav par iemeslu, lai pievienotos Jaunsardzei. Latgales reģionā ir ne mazums JS grupas, kur lielākā daļa pārstāvju ir no mazākumtautību kopienas. Arī vecums nav šķērslis, jo JS tiek dalīti četrās vecuma kategorijās, lai nodrošinātu vecumam atbilstošas nodarbības. Turklāt JS un VAM 40% ir meiteņu un nometnē labākās godu 2021. gadā izpelnījās meitene.

Salīdzinājumā ar kaimiņvalstīm, Latvijai ir ar ko lepoties, jo ne citās Baltijas valstīs, ne Polijā nav tik apjomīgas pārstāvēniecības jauniešu organizācijās ar militāru ievirzi.

Kāda ir starptautiskā sadarbība ar citu valstu līdzīgām organizācijām?

Mums ir kopīgi semināri, tikšanās patriotiskos notikumos un nometnes ar Igaunijas Zemessardzes *Kaitseleit* zēnu organizāciju *Noored kotkad* (Jaunie ērgļi) un meiteņu *Kodututred* (Dzimtenes meitas), Lietuvas *Lietuvas Šauliu sajunga* (Lietuvas Strēlnieku apvienība) jauniešiem, kā arī kopīgas aktivitātes ar Polijas, Ukrainas un Zviedrijas AM departamentiem. Liels ieguvums

litatīvu un daudzfunkcionālu ekipējumu.

Galvenais jau tomēr ir saturs. Diemžēl jau kur tas laiks, kā tiek celta trauksme par jauniešu fiziskajām spējām un veselību. Jaunsardze vien jau nebūs tā glābēja. Kāda ir sadarbība ar Izglītības un zinātnes ministriju?

Fiziskā sagatavotība ir ļoti svarīga jaunieša vispārīgā attīstībā,

sporta federācijām pieder vieglatlētikas, modernās trīsčiņas un biatlona federācijas, kuņas katru gadu riko sacensības jaunsargiem. Ceru, ka nākotnē izdosies rast sadarbību arī ar šaušanas federāciju.

Kā virzās Valsts aizsardzības mācības (VAM) ieviešana skolās? Vai tas varētu būtiski uzlabot jaunatnes fizisko sagatavotību un patriotisko audzināšanu?

Piemērotāks solis, manuprāt, būtu Kadetu skolas izvēle, kuņa savu darbību uzsāks šogad.

Mēs esam vienīgie no Baltijas valstīm, kurai nav obligātais militārais dienests (OMD). Tas joprojām ir pārspriests jautājums, jo sevišķi sarunās ar vecajiem virsniekiem. Jūsu domas?

OMD lietderīgums Latvijā ir ļoti sarežģīts jautājums, un, manuprāt, nav atbildams intervijas ietvaros. Tāpēc ieskicēšu dažus OMD aspektus, kuri jāņem vērā, diskutējot par šo apjomīgo tematu. Obligātā dienesta saknes meklējamas Prūsijā un, ieviešot tā saucamo “stāvošo jeb pastāvīgo armiju”, tika izvirzīti trīs pamatuzdevumi: nodrošināt tūlītēju reakciju uz iebrukumu; veikt patriotisko audzināšanu, lai pilsoņi vēlētos aizstāvēt sabiedrību; veikt pilsoņu militāro iemaņu apguvi, lai pilsoņi prastu aizstāvēt sabiedrību.

Lai atbildētu uz jautājumu par OMD lietderīgumu Latvijā, jārod atbildes uz vairākiem jautājumiem: vai moderna sabiedrība ir gatava 6-12 mēnešus savus tautas dēlus un meitas uzturēt kazarmu režīmā? Kādu militārās sagatavotības līmeni vēlamies sasniegt? Jāņem vērā, ka jo augstāks militārās sagatavotības līmenis, jo ilgāks laiks jāpavada dienestā. Kādu iespaidu OMD atstās uz Latvijas ekonomiku? Pēc kāda principa tiks izvēlēti kandidāti dienestam OMD?

Jūs nesēn pavadījāt gadu ASV. Lūdzu, pastāstiet plašāk par tur redzēto un iegūto!

Fantastisks gads ar plašām iespējām papildināt savu redzesloku! Man pavērs pavisam cits horizonts un skatpunkts.

Militārs cilvēks dienesta vietu neizvēlas. Vai tas ir darbsizaicinājums jums un jūsu kollegām?

Militārais arods, manuprāt, nav darbs, bet gan profesija, proti, galvenā motivācija ir paša pārliecība, nevis atalgojums. Līdz šim man ir ļoti veicies ar dienesta vietām un kollegām, jo visur esmu juties istajā vietā, istajā laikā.

Ceru, ka šī veiksmes likne nepārtrūks.

Aivis Mirbachs: “Militārais arods, manuprāt, nav darbs, bet gan profesija, proti, galvenā motivācija ir paša pārliecība, nevis atalgojums. Līdz šim man ir ļoti veicies ar dienesta vietām un kollegām, jo visur esmu juties istajā vietā, istajā laikā.”

angļu valodas un pieredzes apguvē ir sadarbība ar Lielbritānijas Kadetu organizāciju *Army Cadet Force*.

Ja vēlamies palielināt JS iesaistīto skaitu, varbūt vajadzētu pievērst lielāku uzmanību Jaunsardzes ietērpam, vizuālai formai? Jaunības gados tas nav mazsvarīgi. Man ļoti patika Igaunijas un Polijas modes dizaineru paveiktais.

Kopš 2021/2022 mācību gada sākuma jaunsargs būs pilnībā ietērpts mūsdienīgākā ekipējumā. Katram jaunsargam jau tagad ir pieejams moderns formas tērps un kvalitatīvi ādas zābaki. Šogad JC ir noslēdzis iepirkumu un saņēmis vienas no modernākajām lietuvu jakām no pazīstamā ražotāja *GoreTex*, kā arī daudzfunkcionālas vēsa laika jakas. Līdz ar to JS būs pilnībā nodrošināts ar vizuāli pievilcīgu, kva-

protams. Lai gan JS programmā nav atsevišķas fiziskās sagatavotības nodarbības, JC pievieno savu ārtavu šajā jomā ar praktiskām, fiziski aktīvām nodarbībām, līdz ar to sekmējot jauniešu fizisko attīstību.

Jūs pats esat labs sportists, savulaik bijāt NAA volejbola izlasē. Akadēmijā slēpojām pāri Ķīšezeram un aktīvi sportojām. Vai AM nevar ietekmēt mūsu sporta vadītājus, ka valsts aizsardzības nolūkos ir populārizēt un attīstīt vieglatlētiķu, slēpošanu, biatlonu? Somu maršāls Karls Gustavs Mannerheims esot sacījis, ka krievi Ziemas karā cieta milzīgu zaudējumu arī tāpēc, ka viņu karavīri neprata slēpot.

JC aktīvi sadarbojās ar sporta federācijām, lai populārizētu dažādus šos sporta veidus jauniešu vidū. Pie iepriekš minētajām

Valsts aizsardzības mācība ir ieviesta 68 vidējās izglītības iestādēs Latvijā, un to apgūst 2000 jauniešu. Sākot ar 2021/2022 mācību gadu, skolu skaits palielināsies, sasniedzot aptuveni piecus tūkstošus izglītojamo. Lai gan uzskatu, ka VAM ir nozīmīgs instruments fiziskās sagatavotības un patriotisma veicināšanā jauniešu vidū, tomēr vēlos uzsvert, ka tikai kopīgiem spēkiem izdosies attīstīt fiziski, politiski un sociāli aktīvu pilsoni, kurš ir lojāls savai valstij.

Ja jauniešiem jau pamatskolā izlēmis, ka savu dzīvi saistīs ar militāro karjēru, kas viņam jāpaveic, lai saņemtu leitnanta zvaigznīti?

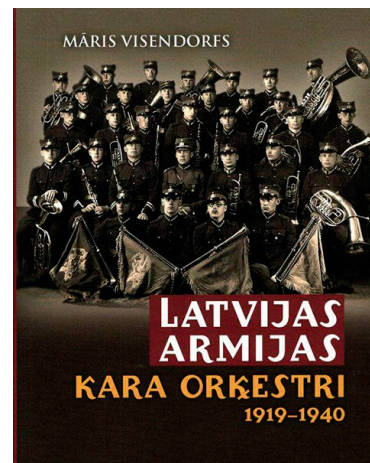
WWW.LAIKAGRAMATA.LV

Māris Visendorfs.
LATVIJAS ARMIJAS
KARA ORKESTRI.

Unikāls vēsturisks apskats ar daudz seniem foto par mūsu valsts bruņoto spēku orķestriem un mūziķiem.

Grāmatu var iegādāties Latvijas grāmatu veikalos, redakcijā vai apgāda mājaslapā www.laikagramata.lv

IN MEMORIAM

Atvadu vārdi Pēterim Bolšaitim

11. septembrī Mūžībā devies Vītola fonda ziedotājs Pēteris Bolšaitis. Mūsai klusais varonis, kas savās zināšanās un talantos nekad nezaudēja dvēseles dzirdēspēju un uz kuŗu vienmēr varēja paļauties. Viņš bija stiprais plecs. Darbodamies vispārības labā, viņš nekad neaizmirsas pašu galveno – cilvēku. Milzīgas apņēmības un darbības spārars apstājies neizbēgamības priekšā, tomēr katrs, kas iekustināts, pateicoties Pēterā dzīves sparam, aizvien varēs mērot kilometrus, klusā pateicībā noliecot galvu Pēterā priekšā.

Pēteris Bolšaitis dzimis 1937. gadā kapteiņa Aleksandra Bolšaitis un zobārstes Elzas Bolšaitis (dzimusi Grinbergs) ģimenē Daugavpilī. Pēc tēva deportācijas 1941. gadā un nāves Sibīrijā 1942. gadā kopā ar māti un māsu Iļēni 1944. gadā izceļojis uz Austriju un 1947. gadā tālāk uz Venecuēlu. Ar *Mobil Oil Co.* stipendiju studējis ķīmiskās inženierzinātnes Kalifornijas Tehnoloģiskajā institūtā (*Caltech*), kur 1960. gadā ieguvis bakalaura un 1961. gadā maģistra gradu. Turpinājis studijas Delavēras universitātē, kur 1964. gadā ieguvis doktora (*PhD*) gradu. Strādājis pētniecībā un par mācību spēku Maksa Planka Ķīmijas institūtā Getingenā (Vācijā), Venecuēlas Pētniecības institūtā (IVIC) un Venecuēlas Centrālajā universitātē (Venecuēlā), kā arī Merilendas universitātē un Masačūsetas Tehnoloģiskajā institūtā (*MIT*) Amerikas Savienotajās Valstīs.

Kaut Venecuēlā piedzīvota veiksmīga karjera un plašas profesionālās iespējas, tomēr saites ar Latviju Pēteris Bolšaitis nezaudēja. Kā viens no pirmajiem

trimdas latviešiem 1968. gada Ziemassvētkos Pēteris apmeklēja tolaik vēl okupēto dzimteni, savukārt kopš 1993. gada regulāri darbojies Latvijā, atjaunojot un apsaimniekojot ģimenes nekustamo īpašumu "Lāčplēša centrs". 1997. gadā ar ģimeni pārcēlies uz Latviju, aktīvi strādājis Latvijas Okupācijas muzeja biedrībā: bijis valdes priekšsēdētājs, vēlāk finanču pārraugis, un studentu korporācijā *Fraternitas Lettica* sekmējis tās darbības atjaunošanu Latvijā.

Par ievērojamo veikumu 2016. gadā saņēmis Triju Zvaigžņu ordeni, apbalvots arī ar Venecuēlas augstāko apbalvojumu – Andresa Bello ordeni.

Pēteris Bolšaitis ir grāmatu "Pēterā peripetijas", "Latvijas klusie varoņi" un "Vivat Acade-

Ar savu miļo Īru

mia: Atmiņas un stāsti par buršu valsti" autors; kā arī Zigfrīda fon Fēgezaka darbu "Baltiešu gredzens", "Senči un pēcteči", "Pizas pastarā tiesa", Nikos Kazantzakis darba "Kristus pēdējais kārdinājums" un Džona Haideņa grāmatas "Pauls Šimanis. Minoritāšu aizstāvis" tulkotājs. Sastādījis grāmatu "Nepratām cieni un sargāt demokrātiju. Jāņa Jaunsleiņa atmiņas un dienasgrāmata (1907-1941)". Ienākumus no grāmatas "Pizas pastarā tiesa" pārdošanas paredzēts veltīt jauniešu izglītībai.

2004. gadā Pēteris Bolšaitis kopā ar Īru Kuhn-Bolšaitis dibināja divas stipendijas: stipendiju korp! Varavīksne studējošām jauniešiem un Lāčplēša centra stipendiju. Pēteris un Īra vienmēr iesaistījās stipendiātu dzīvē, ar interesi sekoja līdz ikvienam panākumam un lepojās ar viņiem. Tikšanās reizes ar ziedotājiem vienmēr ir bijušas īpašas, jo stipendiāti ir aicināti uz restorāniem, operu un ciemoties viņu mājoklī Rīgā. Abi braukuši uz Latgali pie stipendiātiem un piedalījušies viņiem svarīgos notikumos – kāzās, kristībās, izlaidumos.

Pēteris Bolšaitis kopā ar Eduardu Andersu dibinājuši arī

kus. Fonds palīdzējis ne tikai dažādu grāmatu izdošanā, bet arī ļāvis piešķirt stipendijas vairākiem īpašiem jauniešiem. Klusās varonības jēdziens vistiešākajā mērā attiecināms arī uz pašu Pēteri Bolšaiti.

Viens no Pēterā lielākajiem balstiem šajā dzīvē bija sieva Īra, ar kuŗu kopā tika noieti vairāk nekā 30 gadi, uzticības, darba un mīlestības pilni. Lai arī pēdējie gadi Īras dzīvē bija smagas slimības savāngoti, Pēteris bija stiprais ozola stumbrs, kam piekļauties, zinot, ka mīļotais izturēs. Liels gara spēks un jūtas, kas dāvāja spēku abiem vistumsākajās dienās. Īra Mūžībā devās 2018. gada rudenī.

Pēterā Bolšaitis ģimene pārcieta teju visas 20. gs. smagākās likstas – deportācijas, kuŗu un trimdas gaitas, bet, atgriezies Latvijā, viņš bija gatavs sākt no jauna; tā ir mīlestība un ticība, ko nedz ar bailēm un uguni nevar uzveikt, tā ir lāpa, kas deg par spīti vējam, tā ir gaisma, kas ar stariem sašķēļ akmeņus un salauz važas.

Savu atmiņu grāmatu "Pēterā peripetijas" Pēteris Bolšaitis pabeidz ar vārdiem, kas iegravēti Kazantzaka kapakmenī: "Ne no kā nebaudos, ne uz ko neceru, esmu brīvs." Savā stoicismā Pēteris Bolšaitis viedi māca, kā dzīvot, labprātīgi neveidojot Gordija mezglus, bet ļaujot dienām, mēnešiem un gadiem vienkārši un brīvi plūst caur plaukstām.

Virš, kas devis tik daudz siltuma, aizgājis pirms gaŗās ziemas. Aizgājis rudenī, kad paveiktais rāmi sagulst arodos un apcirķņos. ...jo mūžs ir kā rudzi īsi un galā viena vārpa vien.

I. Ziedonis/

Vītola fonda vārdā izsakām visdziļāko līdzjutību Pēterā Bolšaitis tuviniekiem!

Draugam aizejot

Mēdz teikt – "aizgāja kungu nāvē", ja cilvēka dzīves ceļš noslēdzis strauji un bez ciešanām. Pēteris aizgāja "kungu nāvē", un es gribu teikt – viņš tādu aiziešanu bija pelnījis. Bez mokām un ciniņiem, kad nespēks uzvarējis. Tik garīgi moţam cilvēkam kā Pēteris tāds mūŗa gals būtu nepelnīti nepanesams.

Ir grūti aprast ar domu, ka Pēteris nepiezvanīs un ka nevarēsīm piezvanīt viņam, ka vairs netiksimies Lāčplēŗa ielas viesistabā, kur valdīja sirsniŗa, inteliŗģentas sarunas un skanēja opermūŗika. Kur gaidīti viesi bija jauni un ne tik jauni ļaudis, un visi vienmēr atrada kopīgu valodu. Nevienas viesības neaizritēja bez dziesmām, saturīŗām sarunām un jokiem.

Redakcijā mēs Pēteri bijām iecēŗuŗi "radoŗā direktora" statusā, jo tieŗi viņŗ bija mūsu apŗāda paŗu nozīmīŗāko darbu iedvesmotājs un īstenotājs. Uz Pēterā rakstāmgalda palīka iesākts Modŗa Ekŗsteina pasaulslavenā "Svētpavasarā" (*Rites of Spring*) tulkojums latvieŗu valodā. Un vēl bezgala daudz ieceru...

Izcila stāŗa, dziŗa un patiesā inteliŗģence, domas vēŗienīŗums un draudzīga vienkārŗība cilvēciskā saskarsmē – īpaŗības, kas raksturoja Pēteri, padarīŗa viņu cienītu, mīŗētu un apŗīnotu.

Paldies par Tavu mūŗu, mīŗlais draugs!

Visdziļākā līdzjutība Iļēnai, kupļajam radu pulkam, visiem, kam Pēterā pietrūks.

Laīka un Brīvās Latvijas redakcijas vārdā – Ligita Kovtuna

P.S. Atvadiŗanās no Pēterā Bolŗaitis 18. septembrī Krematorijas Lielajā zālē no plkst. 12 līdz 13.30. Vēŗējums – ziedu vietā ziedot Vītola fondam.

Ar savām stipendiātēm Sandru Laiviņu un Evitu Feldentāli

FRAGMENTI NO TOPOŠĀS GRĀMATAS

LĀSMA
GAITNIECE

Mums katram dzīvē, vismaz jaunībā un brieduma gados, ir lielāki un mazāki mērķi. Slavējami, ja tos izdodas ne tikai apzināt, bet reāli arī sasniegt. Tādā gadījumā cilvēks ar pilnām tiesībām dēvējams par mērķtiecīgu. Tā ir ļoti nepieciešama rakstura īpašība, lai dzīve, to vēlāk vērtējot retrospektīvi, būtu pavadīta jēgpilni, ar cieņu. Tā ir viena no rakstura īpašībām, kas slavējamajam kontratenoram Sergejam Jēgeram piemīt pārpārēm.

Pirms daudziem gadiem kādā intervijā dziedātājs esot paudis, ka viņam ir veseli trīs mērķi. Viens no tiem – uzstāties kopā ar slavēto operas solisti, soprānu Inesi Galanti. Tas arī ir panākts; mērķis jau sen sasniegts, varbūt pat pārsniegts, jo kopā ar operas divu uz dažādām skatuves ir uzstājies nevis vienu, bet daudzas reizes.

Ar operdziedātāju tikāmiem Rīgā, kad māksliniece bija ieradusies uz klasiskās mūzikas jauno izpildītāju konkursu "Ineses Galantes talanti 2021", kuŗā viņa ir žūrijas priekšsēdētāja – konkursa patronese. Sarunai par savu kolēģi un skatuves partneri Sergeju Jēgeru māksliniece ar prieku piekrita.

"Notis kļūst caurspīdīga"

"Šķiet, Sergeju pazīstu visu mūžu, taču tā nemaz nav! Es vēl tagad atceros, ka viņš kādā intervijā atzinās, ka viņam ir trīs mērķi, no kuŗiem viens – dziedāt kopā ar mani. Jā, līdz tam arī nonāca," mūsu sarunas sākumā atzīst I. Galante. "Pirms daudziem gadiem biju dziedājusi kopā ar Ingu Pēteronu vienu no Endrū Loida Vēbera skaistākajiem skaņdarbiem – "Rekviēms". Gāja laiks, un radās doma kopā ar Sergeju nodziedāt šī paša komponista sacerēto opusu "Pie Jesu", kas uzskatāms par Vēbera lielāko radošo sasniegumu."

Skaņdarbu "Pie Jesu" abi mākslinieki duetā izpildīja starptautiskajā mūzikas festivālā "Summertime – aicina Inese Galante", kas notika 2016. gadā Jūrmalā Dzintaru koncertzālē. Kā vēlāk atklājis kontrtenors, pirms uzņēmšanās uz skatuves viņš bija ļoti nobijies, trīcējis un drebējis, taču skatuves partneri palicis prātā pavisam kas cits: "Tas bija tik viegli un patīkami! Labāku partneri par Sergeju būtu grūti atrast. Viņš prata nodziedāt tā, lai otrs solists, šajā gadījumā – es, nepazustu, nepaliktu ēnā. Sergejs reāli bija mans atbalsts. Ticiet man, tas ir milzīgs retums! Uzstāšanās brīdī viņš pat elpoja ar mani vienā ritmā un prata no lūpām nolasīt, ko es darišu, lai to "noķertu" un izjustu. Tas bija kaut kas vairāk nekā tikai atbalsts."

Māksliniece, atceroties pirmo kopējo uzstāšanos, atklāj: "Darbs pie Vēbera "Pie Jesu" mums bija kā pārbaude gan kā kolēģiem,

gan mūsu draudzībai. Sergejs fantastiski prot ne tikai sadarboties, bet arī rūpēties. Par to vēlreiz mani cieņas apliecinājumi!"

Pirmajai kopīgas uzstāšanās reizei sekoja otrā, trešā, ceturta un vēl, un vēl. Noteikti pieminams Līzas un Polīnas duets no Pētera Čaikovska operas "Piķa dāma", savukārt Rīgas Domā notikušajā koncertā "Stabat Mater" kopīgi izpildītais baroka laika italiešu komponista Džovanni Batista Pergolēzi 1736. gadā radītais sakrālais darbs ar tādu pašu nosaukumu klausītājiem lika aizturēt elpu – tik vienreizējs bija šis izpildījums!

Veiksmīgas kolēģu attiecības veidojas ne tikai pozitīvas sadarbības rezultātā, bet arī, ja vieno kopēji uzskati – bez tiem tās vienkārši nav iespējamās. "Sergejs uz skatuves nekad neies kā uz tirgu vai veikalu; viņš ļoti rūpējas par savu izskatu, jo nekad neaizmirst, ka koncerti ir svētki mūsu publikai. Tai gribas skaisto ne tikai dzirdēt, bet arī redzēt. Tāpēc māksliniekam uz skatuves jābūt atbilstošā noformējumā," ir pārliecināta I. Galante. Nav pieļaujams, ja operas mākslinieks uz skatuves iziet vienkāršās kūrēs, bez zeķēm vai ar pulksteni ap roku. Tās ir

jiem, lai arī viņi zinātu, kas tādās situācijās darāms.

Savulaik I. Galanti pārsteigušas un iedvesmojušas kolēģa rūpes par bērnuma audzēkņiem. "Valdzina tā apņēmība, ar kādu viņš darbojas. Atceros, kā Sergejs vasarā speciāli organizēja dažādus sarīkojumus, lai tikai šie bērni ieelpotu citu gaisu, izbaudītu citu atmosfēru. Mums bija tikšanās mazajā Dzintaru mazajā koncertzālē," viņa pauz. "Par sev svarīgo viņš ir gatavs runāt dienu un nakti! Grib darīt cilvēkiem labu, tādā veidā paūžot savas jūtas."

Protams, māksliniecei nav noslēpums arī tie apstākļi, kādus

Atvērta sirds

Saruna ar Inesi Galanti par Sergeju Jēgeru

Nevar vergot, ja nemīli

Kas to var pateikt, vai tā ir kāda mistiska sakritība vai arī likumsakarība, taču daudz ar mūzikas pasauli saistītu cilvēku piemīt nenovērtējams talants pavārmākslā. Tāds bijis italiešu komponistam, 39 operu autoram Džoakīno Antonio Rosīni, kuŗam interese par pavārmākslu saglabājis visu mūžu. Tāpat bija arī italiešu tenoram ar 40 gadus ilgu operdziedātāja karjeru Lučāno Pavaroti. Sanfrancisko esot pat restorāns, kur viesmīļi cits pēc cita kāpj uz skatuves un kaut ko nodzied, savukārt lielākajai daļai viesu šo priekšnesumu laikā, protams, ir neērti ieturēt maltīti.

Tāds pats talants piemīt arī mūsu patlaban vienīgajam kontrtenoram. "Tas, ko Sergejs virtuvē spēj dabūt gatavu, ir absolūti fantastiski! Baudot viņa gatavotos ēdienus, vienalga, vai tie ir salāti, zupa, kompots vai kāda zāpte, rodas labs garastāvoklis un sāk spīdēt acis. Loģiski, jo tas ir gatavots ar mīlestību!" stāsta I. Galante, piebilstot, ka Latvijā zinot vēl vienu mūziķi, kuŗš prot pagatavot lieliskas maltītes. Tas ir Ingu Pētersons.

Māksliniecei labā atmiņā palikušas kādas viesības, kad kontrtenors atnācis ciemos pie viņas meitas Diānas ģimenes un pagatavojis pusdienas. "Tās bija pavisam vienkāršas viesības, taču viņš gatavoja ar tādu kaifū, ar tādu atdevi, ka bija bauda skatīties. Un kur nu vēl, kad to cēla galdā. Par rezultātu bijām sajūsmā un atceramies šo tikšanos vēl aizvien. Sergejam patīk pārsteigt draugus, un ēdiena gatavošana ir viens no veidiem, kā to izdarīt. Viņš atnāk pie kāda, kuŗš viņam ir mīļš, un šādā veidā izsaka savu pateicību un simpātijas. Atvērta sirds – ko citu lai saka."

Tieši sava talanta dēļ kontrtenors visu pandēmijas laiku, sākot ar 2020. gada martu, kas radošo jomu pārstāvjiem izvērtās īpaši grūts, jo viss ieplānotais pēkšņi tika atcelts un aizvērts, pavadījis karaliski! Tāda ir I. Galantes pārliecība. "Sergejam virtuvē ir mini fabrika, kuŗā nav iespējams vergot, ja tu nemīli savu nodarbi! Turklāt ēdiena gatavošana pārdošanai veikalos viņam nesusi arī slavu." Tas ir vēl viens stāsts, kā tikt galā ar apstākļiem, kas cilvēkam nav labvēlīgi. Nevis nokārt degunu un "ņaudēt", bet izmēģināt citas iespējas. Operdziedātāja atzīst, ka viņa nebūtu pārsteigta, ja pēc kāda laika kolēģis pat atvērtu restorānu. Piekrišana tam būtu liela – tas ir skaidrs jau tagad.

Mūsu sarunas noslēgumā I. Galante pauz: "No visas sirds gribu novēlēt, lai Sergejam viss notiek tā, kā viņš to redz un vēlas! Mana ģimene viņu ļoti ciena. Mums kopā bijis daudz koncertu, un cerams, būs vēl!"

Sergejs Jēgers, Inese Galante ar meitu Diānu (pa kresis)

Māksliniece I. Galante uzstājas vairāk nekā 40 gadus, tāpēc ir pārliecināta, ka atrast savu skatuves partneri, ar kuŗu uz skatuves ir patīkami un ērti un kuŗš nevēlas dominēt, izdodas reti. "Tādus skatuves partnerus kā Sergejs visu šo gadu laikā varu saskaitīt uz vienas rokas pirkstiem, taču Sergejs to vidū ir lideris. Uzstājoties mēs esam kā viens vesels." Operdziedātāja vēlas papildināt savu domu, pauzot, ka Sergejs Jēgers, izpildot skaņdarbu, organiski uztver nianses, krāsas, izjūtas, kam viņas dziedājumā ir dominante. "Notis kļūst caurspīdīga, Sergejs perfekti izjūt un akceptē visas nianses."

I. Galante ir novērojusi, ka Sergejs pēc savas dabas ir taisns cilvēks; viņam ir, ko teikt, un savi uzskati, taču katrā kopīgā uzstāšanās reizē kontrtenors ir pakļāvis, nepazaudējot savu seju, savu esību. "Kā bijusi mediķe, kā farmaceite varu teikt vienu: kā sāls izšķīst ūdenī, tā Sergejs it kā dziedājumā izšķīst, taču nepazūd. Rezultātā rodas jaunas krāsas, īpašības un arī ietekme."

lietas un aksesuāri, kas paliek ikdienai; skatuvei tie neder.

Ja ir grūti, vajag spēt!

Dziedātājam piemīt vairākas spilgtas rakstura īpašības, par kuŗām I. Galante mūsu sarunas laikā nebeidz priecāties un slavēt. Pirmkārt jau Sergeja gluži fanātiskā kalpošana tam, ko viņš savā dzīvē uzskata par galveno. Runa nav vienīgi par profesionālajām lietām, kontrtenora karjeru, bet arī un – varbūt pat galvenokārt – par cilvēkiem, kuŗi dzīvo visapkārt. "Vienmēr esmu apbrīnojusi, ar kādu degsmi Sergejs rūpējas par savu omīti, kā gādāja par savām māsām – fantastiski! Šīs rūpes un uzmanība būtu paraugs mums visiem."

Rūpes un vēlme dalīties attiecās ne tikai uz pašiem tuvākajiem, bet arī uz Sergeja kolēģiem. Operas solistei labi palicis atmiņā, ka, studējot Latvijas Mūzikas akadēmijā pie profesora Kārļa Zariņa, nākamais dziedātājs atradis veidu, kā atbrīvoties no savas tā laika problēmas – mūžīgās saaukstēšanās. Viņš problēmu ne tikai atrisināja, bet savā pieredzē dalījās arī ar pār-

Sergejs piedzīvojis, būdams bērns un pusaudža gados. "Viņš ir draugs, no kuŗa var mācīties, ka cilvēks par apstākļiem var būt stiprāks. "Lai ir grūt', vajag spēt, stipram būt – uzvarēt!" – šos Raiņa vārdus man bērībā teica mamma, un es šos vārdus līdz apnikumam atkārtāju saviem tuviniekiem." I. Galante ir pārliecināta, ka dzīve jau tāpēc mums dota, lai tajā kaut ko sasniegtu, taču arī, lai palīdzētu citiem. Ir tik daudz cilvēku, kuŗi iemācījušies tikai ņemt, turklāt vēl uzskata, ka tas ir normāli – pats par sevi saprotams – un tā tam jābūt visu laiku. Liela daļa ļaužu diemžēl pārvērtušies par vienmēr neapmierinātiem "ņaudētājiem", kuŗi tā vietā, lai kaut mazliet pacenstos, pauz negācijas. "Sergejs labi zina, kas ko maksā. Ikvienam no mums dzīvē gadās visādi brīži, arī rūgti, kad uz kādu laiku gribas pazust, lai neviens netraucē. Manā ieskaitā, Sergejam jau šūpulī likta milzu enerģija un aktivitāte. Viņš to arī izmanto, nevis "ņaud". Mūsdienās tas drīzāk ir izņēmums."

Latviešu amatierteātriem ir nieks dzīvu uguni norīt!

TAIRA ZOLDNERE

Augusta pēdējās nedēļas nogalē Sanfrancisko Jaunais teātris (SFJT) sadarbībā ar Pasaules latviešu amatierteātru savienību (PLATS) tiešsaistē sarīkoja salidojumu "Tas ir nieks dzīvu uguni norīt". Salidojuma dalībnieki pārstāvēja divdesmit latviešu amatierteātrus no Eiropas, Amerikas un Austrālijas. Neskatoties uz laika zonu atšķirībām, diasporas teātru aktieri un režisori divas dienas ar entuziasmu līdzdarbojās profesionāļu rīkotajās meistarklasēs, sekoja Annas Brigaderes 160. jubilejai veltīto amatierteātru video skatei un līdz vēlai naktij sadziedājās kopā ar iemīļoto dziedātāju Ievu Akurāteri.

SFJT režisore un PLATS valdes priekšsēde Māra Luisa (Lewis), atklājot salidojumu, izteica pateicību Latvijas Republikas vēstniecībai ASV par pasākuma atbalstu un aicināja ikvienu dalībnieku drosmīgi ķerties pie "uguns rīšanas".

Latvijas Republikas vēstnieks ASV Māris Selga apsveikuma uzrunā entuziastiem uzsvēra teātra nozīmi Latvijas tautas kultūras mantojuma kontekstā. Viņš izteica prieku, ka latviešu teātra tradīcija turpinās ārpus dzimtenes, šobrīd arī virtuāli. Amerikas latviešu apvienības (ALA) ģenerālsekretāre Marisa Gudrā atzīmēja, ka ALA kopš pirmsākumiem ir atbalstījusi Amerikas latviešu teātrus, SFJT rīkotais amatierteātru salidojums ir jauns solis nākamā-

SFJT aktieri, filmējot video A. Brigaderes lugai "Pastari"

jai sadarbībai un liek ar cerībām gaidīt nākošos uzvedumus. Latviešu fonda priekšsēde Renāte Kenney vēlēja, lai salidojuma dalībnieku "radošā dzirkstele mirdz jo spoži". Latvijas radio Kultūras nodaļas žurnāliste Ingvilda Strautmanē sacīja, ka mēs, tāpat kā A. Brigaderes lugas varonis Sprīdītis, ejam pasaulē, bet vienmēr atgriezīamies mājās – pie latviešu valodas un kultūras.

Salidojuma rīkotāji bija parūpējušies, lai dalībniekiem būtu iespēja apgūt jaunus teātra mākslas noslēpumus sešu profesionāļu aktieru un režisoru vadībā. Režisore Indra Roga stāstīja par etīdes un treniņa nozīmi, lugas

sagatavošanas procesā. Aktrise Jana Herbsta atklāja, cik nozīmīga tēla veidošanā un izpratnē ir aktiera ķermeņa valoda. Aktieris Mārtiņš Meiers visus mazliet pamocīja ar "meles mežģiem" un skatuves runu, viņa vadībā kērāmiem arī pie dzejas lasīšanas un izpratnes. Scēnografs un režisors Reinis Suhanovs ļoti praktiski parādīja, ka telpa ir aktiera partneris, un aicināja iestudējumos izmantot visas trīs telpas dimensijas. Režisors Valdis Lūriņš mums mācīja, kā saprast dramaturģisko materiālu, kā meklēt lugas tēlu raksturus un to darbības motivāciju. Neparasts bija aktiera Viestura Vizūļa uzdevums – atšķetināt

humora būtību, likt saprast, kā veidojas joks, un kas ir tas, par ko mēs smejamies.

Jāteic, ka varējām tikai apbrīnot meistarklašu vadītājus, kas spēja vienas stundas laikā tik mērķtiecīgi un koncentrēti pastāstīt un praktiski parādīt teātra profesionāļiem nozīmīgas zināšanas. Lai arī katra meistarklase ilga tikai vienu stundu, tās tomēr deva izpratni par virzienu, kādā turpināt strādāt gan aktieriem, gan režisoriem.

Pirmā diena noslēdzās ar sirsnīgu sadraudzības un sadziedāšanās vakaru kopā ar dziesminieci Ievu Akurāteri. Ieva Akurātere dalījās atmiņu stāstos par savu māmiņu teātra zinātnieci Līviju Akurāteri, par padomju laika represijām, un par sekojošo Atmosferas laiku. Klausoties un līdzīd dot gan labi zināmas, gan jau piemirstas dziesmas, vakars pagāja nemanot.

Salidojuma noslēgumā tika paziņoti Annas Brigaderes 160. jubilejai veltītās amatierteātru videostates rezultāti. Skatei tika iesūtīti 18 lugu reklāmas video ar mērķi ieinteresēt skatītājus par rakstnieces un dramaturģes A. Brigaderes literārajiem darbiem. Zūrijā darbojās teātra kritiķis un laikraksta *Diena* žurnālists Atis Rozentāls, Latvijas Radio 1 galvenā režisore Agita Bērziņa, Tērvetes tautas nama vadītāja Monta Bērziņa un Sprīdīša muzeja vadītāja Rasma Rapa.

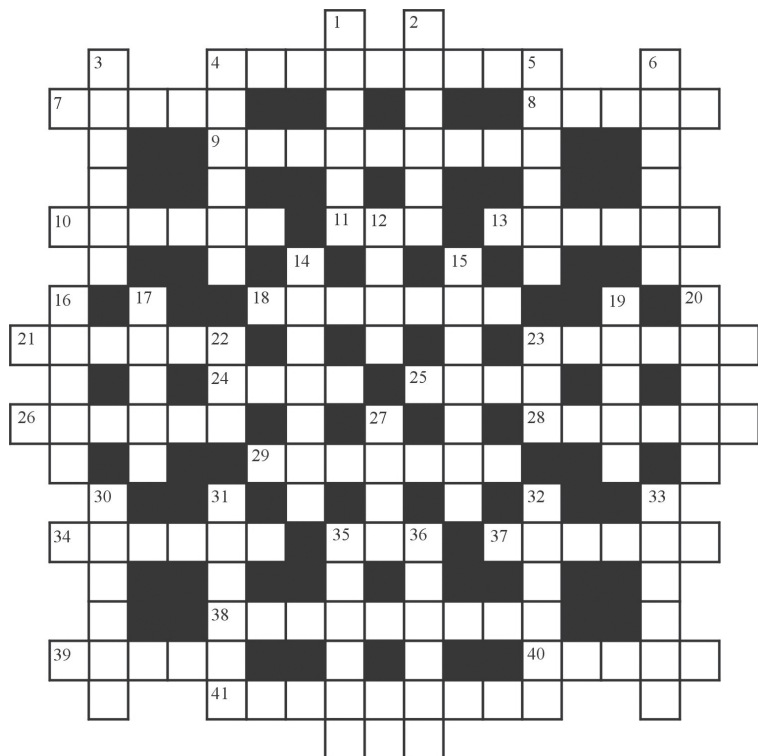
Zūrijas piešķirtie apbalvojumi: aktier spēle: 1. vieta – Paijas lomas atveidotājas Aleksandra Das un Agnese Jēgere "Maija un Paija" (Sanfrancisko Jaunā teātra bērni, Stokholmas Latviešu amatierte-

ātris "Sala"); 2. vieta – "Pastari" aktieru ansamblis (Sanfrancisko Jaunais teātris); 3. vieta – "Dievišķā seja" Aija Bērzkalne-Pedersen (Latviešu – dāņu biedrības amatierteātris "Pūpols") un "Zvanīgs zvārgulītis" sieviešu lomas atveidotāja (Sirsnīgais Briseles teātris). Režijā video reklāmai: 1. vieta "Pastari" (Sanfrancisko Jaunais teātris); 2. vieta "Ilga" (Momento); 3. Vieta "Karaliene Jāna" (Austrālijas Latviešu teātris) un "Raudupiete" (Vācijas Latviešu amatierteātris-studija "Eziši"). Labākā reklāmas video filma: 1. vieta "Aiz līdzcietības" (MADteatteri); 2. vieta "Čaukstenes" (Bradfordas teātra trupa "Saulspuķe"), "Pastari" (Sanfrancisko Jaunais teātris), "Karaliene Jāna" (Austrālijas Latviešu teātris), "Ilga" (Momento) un "Lolitas brīnumputns" (Latviešu teātris Irijā "Slīdes"); 3. vieta "Raudupiete" (Vācijas Latviešu amatierteātris-studija "Eziši"), "Maija un Paija" (Sanfrancisko Jaunā teātra bērni). Zūrijas specbalvas: 1. Oslo latviešu teātris "O'Latte" vīru ansamblim par oriģinālu iejušanos sieviešu lomās, 2. Sanfrancisko Jaunā teātra bērnu izrādes bērniem par dzīves prieku un spēles prieku; 3. Itālijas *Momento* par tuvāko Annas Brigaderes būtības atainojumu.

SFJT rīkotais divu dienu salidojums un meistarklases ir beigušies, bet amatierteātru mācības turpinās. Jau 12. septembrī notika nākošais meistarklašu cikls – "Sešas skatuves dimensijas". Atliek tikai novēlēt, lai mācībās gūtās zināšanas ir iespējams piepildīt, spēlējot teātri uz skatuves, lai daudz jaunu iestudējumu, lai atkal varam sanākt kopā un baudīt istu, dzīvu teātri!

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

14. Valsts galvaspilsēta Eiropā.
15. Lieli naži cukurniedru griešanai.
16. Indīgas čūskas.
17. Vēsturiski izveidojušās lielas cilvēku grupas.
19. Saules dievs ēģiptiešu mītoloģijā.
20. Tēls V. Lāča romānā "Zvejnieka dēls".
22. Administratīvi teritoriāla iedalījuma vienība Turcijā.
23. Trauka rokturis.
27. Augstākais dievs sengrieķu mītoloģijā.
30. Pilsēta Itālijas ziemeļaustrumos.
31. Kaislīga jūsmā, pacilātība.
32. Pustumsa.
33. Sudrabots vara, niķeļa un cinka sakausējums.
35. Kaņepju dzimtas augs.
36. Joks, triks.

Krustvārdu mīklas (Nr.34) atrisinājums

- Limēniski.** 1. Librets. 6. Korekts. 10. Krasa. 11. Taurija. 12. Nepilns. 13. Reāls. 14. Sorgo. 15. Rumba. 16. Alas. 19. Patiesa. 23. Boze. 25. Anapurna. 26. Avantiūra. 27. Doks. 29. Amazone. 33. Skat! 38. Raiba. 39. Lugas. 40. Dalbe. 41. Igaunis. 42. Nansens. 43. Kobra. 44. Slaisti. 45. Svitene.
- Stateniski.** 1. Laterna. 2. Brutāla. 3. Eliass. 4. Skaista. 5. Sakārņi. 6. Kantons. 7. Rupors. 8. Kolombo. 9. Saskare. 17. Lando. 18. Sāpes. 19. Parma. 20. Trata. 21. Erato. 22. Asare. 23. Butes. 24. Zurna. 27. Darvins. 28. Kaibala. 30. Moluski. 31. Zagreba. 32. Nesenās. 34. Kalvene. 35. Tiekme. 36. Rainis. 37. Identi.

Limēniski. 4. Jūras dievs sengrieķu mītoloģijā. 7. Adīts audums. 8. Pilsēta Lietuvas ziemeļaustrumos. 9. Ādas slimības. 10. Strādīgs kukainis. 11. Salikteņu pirmā sastāvdaļa ar nozīmi "bijušais". 13. Liela ķirzaka. 18. Sasista trauka gabali. 21. Pilsēta Pakistānas dienvidos. 23. Pilsēta ASV dienvidos. 24. Mazi bezasmes pērtiķi. 25. Albānijas naudas vienība. 26. Latviešu grafiķis, gleznotājs (1911-1940). 28. Tēls J. Raina lugā "Jazeps un viņa brā-

ļi". 29. Apsveikuma raksti glītā ietērpā. 34. Sabiedriskās pirtis Senajā Romā. 35. Izcils kara lidotājs. 37. Peldēšanas stils. 38. Dzīvespriecīgs cilvēks. 39. Ābolu šķirne. 40. Suņu šķirne. 41. R. Blaumaņa vadītais žurnāla *Latvija* satīriskais pielikums.

Stateniski. 1. Cukura rūpniecības blakusprodukts. 2. F. Dostojevskas romāns. 3. Spānijas diktators (1892-1975). 4. Kāršu spēle. 5. Negaršīgi dzērieni. 6. Nāra. 12. Skaidrā nauda kasē.

Uz salas Daugavā pie Kokneses top Likteņdārzs – gaišas atceres vieta, kur svinēt latviešu tautas izturību un spēku. Tas ir arī Tavas ģimenes un dzimtas Likteņdārzs, veltīts visiem latviešiem, kas 20. gadsimtā gājuši bojā vai cietuši svešu varu dēļ. Likteņdārzs top kopdarbībā un par ziedojumiem, tā atbalstītāju skaits jau pārsniedz 500 tūkstošus. Mūsu nākamais lielais kopdarbs – uzcelt Saieta namu! **Palīdz! Ziedo!**

Nodibinājums "Kokneses fonds"
Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija
info@koknesesfonds.lv

Ziedojumiem EUR:
AS "Citadele banka"
Konts: LV94PARX0015211160001
SWIFT: PARXLV22

Starpniekbanka ziedojumiem USD:
USA CITIBANK, N.A., NEW YORK
Konts: 36392149
SWIFT/BIC: CITIUS33

Vairāk informācijas www.liktendarzs.lv

JĀNIS BOLIS

Ar prieku braucu uz Latviju –, bet tagad bēdīgs tupu Daugavmalā

Es domāju, ka savos 60 gadu nemitīgos ceļojumos esmu piedzīvojis visas iespējamās ceļotāja neērtības un uzbudinājumus. Bet šis brauciens uz Rīgu man atklāja pilnīgi jaunus Covid-19 laika ceļojumu birokrātijas procesus ASV un Latvijā, kas varbūt ir vajadzīgi, bet nomoka līdz nāvei ar savu absurdo pretrunīgumu.

Kā tikt uz Latviju, sāku pētīt jau no pavasara. Vispirms bija jāskatās vai vispār varēs tur braukt. Līdz 1. septembrim ar ASV pasi Latvijā tikpat kā nevarēja iebraukt, bija vajadzīga Latvijas pase. Bet ASV pase vajadzīga, ja gribi atgriezties. Tad Latvijas pase nederētu.

Kad pašu jautājums nokārtots, tad jāpēta citi iebraukšanas noteikumi, kas regulāri mainās. Vai būs jāpotējas, vai būs jātestējas, vai, iebraucot Latvijā, būs jāievēro pašizolācija? Ja izskatās, ka Latvijā varēs iebraukt, jāpēta, vai tiks atpakaļ uz ASV? Tur atkal vesela noteikumu jezga.

Ir arī jāzīmē, kā uz Latviju tiks. No ASV ar laivu vai busiņu būs pa lēnu. Aizstaigāt arī būs grūti. Būs jālido. Un ja nu jālido, tūdaļ jāreķinās ar lidfirmas noteikumiem: vai jābūt vakcinētam, vai esi testēts, vai esi maskas īpašnieks, vai tev ir pase, un kāda?

Varētu domāt, ka prātīgs cilvēks pēc tādas garlaicīgas izpētes nolems mest mieru. Nav vērts, braukšu vēlāk! Bet kad? Kad tas „vēlāk” atnāks, pats par sevi ir būtisks jautājums.

Bet tad ir arī tādi, kā es, kas tomēr nolemj riskēt un brauc. Tad vispirms jāskatās, vai ir pieejamas biļetes lidojumam. Uz Rīgu no ASV tādas var nopirkt ar savienojumiem Amsterdamā, Helsinkos, Frankfurtē vai pat Stambulā. Cenas liekas normālas. Bet arī tur ir vesela virkne noteikumu: kas notiek, ja braucieni firma atsaka, kas notiek, ja braucieni pats atliek vai atsaka, kas notiek, ja gribi brauciena datumus mainīt? Un tas vēl tikai sākums. Pa e-pastu saņemu 10 lapaspuses sīki drukātu papildu noteikumus, kas jālasa ar brillēm un milzīgu pacietību.

Tad 1. septembrī uzspīdēja maldinošs saules stariņš: lai veicinātu tūrismu uz Latviju, no ASV varot iebraukt potētie bez karantīnas! Esot vien elektroniski jāizpilda Covidpass.lv forma, un viss. Nu, jā, bet ko tad darīsi Latvijā iebraucis? Par to tūlīt.

Bet vispirms, sāksim ar braucieni no paša sākuma. Tas bija īstais jampadracis. Bostonas lidostā pieeju pie kases, lai saņemtu iekāpšanās kartes. Delta firmas meitenei iedodu pasi. Meitene citīgi pēta datoru. Vai mans galapunkts esot Latvija? Nu, jā. Tad man esot vajadzīgs dokuments, kas atļauj iecelošanu. Meitenei iedodu nodrukāto Covidpass.lv latviešu valodā. Kas tas tāds? Ko tas izsaka? Meitene latviešu valodu neprot. Brīnums, vai tad latviešu nav visas pasaules otrā valoda? Meitene konsultējās ar kolleģi. Abi

tikai krata galvas, bet beidzot „uzdod”: tulks esot aizņemts, un es izskatīties godīgs. Tomēr saņemmu rājienu un bridinājumu: pirmkārt, lai nākamreiz atnākot ar iztulkotu formu un, otrkārt, varot gadīties, ka Latvijā mani nelaidīs iekšā.

Nobijies dodos uz drošības kontroles punktu. No sākuma viss veicas normāli. Nedomāju, ka tikšu cauri sveikā. Veiksmīgi izturu elektronisko pārbaudi un taisos iet tālāk. Bet nekā. Mani aptur jauns, smaidīgs puisis oficiālā uniformā un lūdz man atvērt rokassomu. Es atveru, un puisis izvelk kārbīņu, kas pilna ar tādiem kā cukura graudiņiem. Kas tie tādi? Es steidzos izskaidrot, ka puisis pacēlis pavisam delikātu jautājumu, un tad nosarcis stāstu, ka graudiņi ir pretlīdzeklis, kas nodrošina svarīgas dabiskās ķermeņa funkcijas darbību. Puisis šaubās. Pēc eksplozijas objekta neizskatīties, bet vai tik nebūs noslēpta narkotika vai izsaisināts šnabis?! Aiziet pie speciāla aparāta, tur iebāž manu graudiņu kārbīņu, gaida rezultātu un priecīgi paziņo, ka viss esot kārtībā un viņš cerot, ka graudiņi darbosies, kā paredzēts, arī Latvijā.

Laimīgā kārtā lidmašīna tomēr nosēžas Amsterdamā. Tur viss tas pārbaudes process atkārtojas: drošības un pasu kontrole. Atkal paceļas jautājums, vai iekļūšu Latvijā, bet nīderlandieši ir saprotošāki. Ar Latvijas pasēm tiksot iekšā.

Ar AirBaltic lidmašīnu nolaižos Rīgā. Priecīgi iekāpju taksīti, kas tagad maksā divas reizes vairāk nekā pēdējā braucienā 2019. gadā. Dzīvokli ienākuši, kā jau šinīs dienās parasts, tūdaļ jāpēta datori. Mans strādā labi, bet sieva savu nevar atvērt. Uz ekrāna tikai parādās kādas smaidīgas sievietes seja. Domājam, ka ciemā atnācis vīruss, ne Covid, bet elektroniskais. Izsaucam speciālistu. Tās arī nevar saprast. Laužam galvas un datoru bikstām bez gala. Beidzot konstatējam, ka sievas dators Bostonas lidostā pie drošības kontroles punkta ir samainīts ar tieši tāda paša izskata datoru, kas pieder intelektuālai dzejniecei no Miņneapolis vārdā Heida Erdrich, kuŗa, starp citu, sadarbojas ar Augsburgas universitāti Vācijā. Tad sākas e-pastu maratons, kā labāk datorus samainīt, kuŗa Heida iesaistīja mums pazīstamo rakstnieku un mākslas galerijas īpašnieku Vili Indi no Marfas, Teksasā, kā arī svešu kungu vārdā Ameets Kamaths no nezināmas dzīvesvietas, un vēl mūsu meitu Māru.

Datoru problēmu risinot, starplaiķā sāku zvanīt draugiem un paziņām. Apprāso par teātriem, koncertiem un restorāniem. Un tad mani apgaismo par pašreizējo Latvijas absurdo birokrātisko paradoksu. Kā jau teicu, lai veicinātu tūrismu, Latvija no ASV ielaiž vakcinētos bez karantīnas. Bet tev, cilvēk, valdība neizstāsta, ka bez Eiropas vakcinēšanas sertifikāta tu, nabaga

veicinātais ASV tūrists, vari tikai tupēt savā viesnīcas istabā vai dzīvoklī, skatīties griestos un baudīt Rīgas svaigo gaisu! Koncertos, teātros, restorānos tevi nelaiž iekšā. Ar ASV potēšanas kartiņu tu netiec nekur. Tātad – sēdi uz vietas un kūko. Varētu jau teikt, ka paša vaina – pirms braukšanas vajadzēja visu sīki izpētīt. Bet ja tev Latvijas valdība saka, – ja esi divas potes saņēmis, no ASV vari iebraukt bez karantīnas, nez vai caurmēra tūrists interesēsies tālāk. Katrā ziņā man tas neienāca prātā.

Kad datora problēma kaut cik nokārtota, nodomāju, ka laiks pienācis pārbaudīt, vai tiešām būs tik trakī. Sāku ar kafe Osīriss tepat ap stūri. Pie ieejas stāv smaidīga meitene un prasa manu potēšanas sertifikātu. Es stingri un ar pārliecību rādu savu Pfizer vakcinēšanas kartīti. Meitenes smaidis pazūd. „Nē, godātais kungs, tādus mēs redzam katru dienu. Ar to nepietiek. Lai tiktu iekšā, ir vajadzīgs Eiropas sertifikāts. Bēdīgi apgriezios devos uz mājām. Nu, ko, vismaz mēģināju.

Rīgas dzīvokli brīvo laiku kavējot, jau tagad sāku prātot, kā tikšu atpakaļ uz ASV. Laikam, lai gan esmu sapotēts, būs jātestējas 72 stundas pirms izlidošanas. To gan šoreiz nodomāju nekavēt. Sāku pētīt timekli Bostonas teātru un koncertu iespējas, pat restorānus. Ja nesanāk Latvijā, tad jāgaida, kad tikšu atpakaļ uz Bostonu klausīties simfonisko mūziku un skatīties, kā diriģē Andris Nelsons.

Pēc pāris dienām konstatējam, ka tomēr pastāv iespējas, kā ar ASV potēšanas dokumentu var

iegūt Eiropas sertifikātu – jāizpilda un jāiesniedz pieprasījuma forma. Bet rodas jautājumi: vai caurmēra ASV tūrists pirms braukšanas par to zinās un cik daudz laika tas paņems? Eiropas sertifikātu varot saņemt no NVD 30 dienu laikā. Tad jau parastais tūrists sen būs atgriezies mājās! Liekas, ka šis process nav paziņots kopā ar plaši izsludināto ziņu, ka vakcinētie ASV tūristi var iebraukt Latvijā bez karantīnas.

NO REDAKCIJAS.

Atsaucoties uz šo mūsu uzticamā lasītāja un autora Jāņa Boļa vēstuli, publicējam Latvijā pastāvošos noteikumus, lai saņemtu Eiropas Savienībā akceptēto sertifikātu un lai jūs, cienījamie lasītāji, nenonāktu līdzīgā neapšaužamā situācijā.

Tātad – izlasiet un jau **savlaicīgi aizpildiet un nosūtiet anketu uz zemāk norādīto Nacionālā veselības dienesta (NVD) adresi.**

Lai nekas neaptumšo Jūsu ciemu dienas Latvijā!

Ārzmēs veikta vakcinācijas fakta ievades nosacījumi E-veselībā

Ārvalstīs veiktas vakcinācijas pret Covid-19 fakta reģistrāciju Latvijas Republikā E-veselībā veic, ja personai ir tiesības uz valsts apmaksātu Covid-19 vakcināciju Latvijā. Ja persona ir saņēmusi darbaspējīgu digitālo sertifikātu citā Eiropas valstī, tad vakcinācijas fakta reģistrāciju e-veselībā nav nepieciešams veikt.

LŪDZAM AIZPILDĪT DRUKĀTIEM BURTĪEM!

Nacionālajam veselības dienestam (NVD)

(vārds, uzvārds)

(personas lods) (dzimšanas datums)

(adrese atbilsts saņemšanai)

(e-pasta adrese)

(kontakttālrunis)

IESNIEGUMS par ārzmēs veikta vakcinācijas fakta atzīšanu

Lūdzu atzīt _____ (kam - vārds uzvārds)

ārvalstī – _____ (kur - valsts) veiktu vakcināciju pret Covid-19 infekciju un nodrošināt par to informācijas ievadi vienotajā veselības elektroniskajā informācijas sistēmā digitālā Covid-19 vakcinācijas sertifikāta saņemšanai.

Sniedz šādu informāciju par vakcinēto personu (atzīmēt atbilstoši):

Latvijas pilsonis vai nepilsonis;

persona, kura saņēmusi uzturēšanās atļauju Latvijā;

Latvijā strādājošs citas valsts pilsonis;

persona, kurai citā Eiropas valstī izsniegta un NVD reģistrēta S1 veidlapa;

Latvijā studējošs pilna laika ārvalstu students;

Latvijā akreditēts un rezidējošs ārvalsts diplomātiskās vai konsulārās pārstāvniecības, vai starptautiskas organizācijas, tās pārstāvniecības darbinieks vai viņa ģimenes loceklis.

Pievienoj šādus dokumentus (atzīmēt atbilstoši):

starptautiskā vakcinācijas vai profilakses apliecība;

vakcinācijas fakta apliecinājums vai sertifikāts;

notariāli apliecināts apliecinājuma vai sertifikāta tulkojums.

Apliecinu, ka iesniedzu vakcinācijas fakta apliecināto dokumenta oriģinālu.

20. gada _____

(paraksts)

Lūk šādu iesnieguma veidlapu par vakcinēšanos ārzmēs var lejuplādēt <https://www.vmnvd.gov.lv/lv/arzemes-veikta-vakcinācijas-fakta-ievades-nosacījumi-e-veselība>

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro

par cm² ierāmējumā

Atlaides par reklāmas publicēšanas biežumu:

- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
  - Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
  - Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM:
● 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
SĒRU SLUDINĀJUMS:
● NB! 60 eiro

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija:
Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011
(Darba laiks P,O: 9-17, Pk: 9-13)
Tāl. (redakcija) +371 67326761,
+371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju

varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur Brīvās Latvijas mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.

Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem Brīvās Latvijas lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi Laiks – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt Laiku pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Dāvanā Laika Mākslas kalendārs 2021!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,
nr.: LV80UNLA0050016243516,
ar piezīmi BL

un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.
Latviešu organizāciju un **privāto sludinājumu** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiņā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerčiālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības Laiks-BL kontā –
SEB Banka,
nr.:LV60UNLA0050018705154

SPORTS

SPORTS

VALSTS PREZIDENTS
EGILS LEVITS UN
ANDRA LEVITES KUNDZE
RĪGAS PILĪ

tikās ar Tokijas paraolimpisko spēļu dalībniekiem. Izrādot īpašu atzinību un pateicību par paveikto, godalgotie sportisti saņēma Valsts prezidenta medaļu.

Sveicot sportistus, trenerus, atbalsta personālu, Latvijas Paraolimpiskās komitejas locekļus un citus klātesošos, Latvijas paraolimpiskās kustības patronese Andra Levite sacīja:

“Tajās pāris dienās, kad jūs piedalījāties Tokijas paraolimpiskajās spēlēs, pasaule turpināja cīnīties ar COVID-19 pandēmiju, klimata pārmaiņu izraisītajām dabas katastrofām un bēgļu nelaimēm. To jūs nemainījāt, taču jūs šajās dienās daudziem cilvēkiem ļāvāt uz mirkli atslābt. Jūs viņiem dāvējāt prieku.

Jūs dāvējāt prieku Nakasones kungam, Japānas bijušajam ārlietu ministram, kuŗš augsti novērtēja jūsu piedalīšanos paraolimpiskajās spēlēs Tokijā. Viņš Japānas parlamentā vada Japānas – Latvijas deputātu grupu un citīgi un saprotoši seko līdzī notikumiem Latvijā.

Jūs dāvējāt prieku Konagi kungam, Fudži pilsētas mēram, kuŗš pilsētā un visās sporta arēnās laipni uzņēma Latvijas sportistus. Jūs atstājāt tik dziļu iespaidu, ka viņš virzīs ideju par sadraudzības pilsētu Latvijā.

Jūs dāvējāt prieku paraolimpisko spēļu organizatoriem un brīvprātīgajiem, kuŗi bija sajūsmā par jūsu sportisko garu sacensībās, jūsu sasniegumiem un jūsu dzīvespriecīgajiem tērpiem sievietēm. Jūs dāvējāt prieku saviem radiem, draugiem, atbalstītājiem, kuŗi bijuši jums blakus arī sūrajās treniņu dienās un pelēkajā ikdienā. Jūs dāvējāt prieku diviem miljoniem Latvijas iedzīvotāju, kuŗi jūta līdzī sacensībām un lepojas ar jums. Jūs dāvējāt prieku – tā ir dāsna dāvana, skaitļos neapreķināma, bet ikdienā tik ļoti nepieciešama.

Paldies par paveikto Tokijā un vēl veiksmi Parīzē 2024. gadā!”

Sportistus un paraolimpiskās kustības atbalstītājus sveica arī Valsts prezidents Egils Levits: “Tokijas paraolimpiskajās spēlēs bijāt pasaules uzmanības centrā, un tieši jūs nesāt Latvijas vārdu pasaulē. Tas ir ārkārtīgi liels sasniegums gan jums, gan arī visai Latvijai.”

Pateicībā par jūsu panākumiem E. Levits godalgotajiem sportistiem Diānai Dadzītei, Rihardam Snikam un Aigaram Apinim pasniegta Valsts prezidenta medaļa: “Jūsu gatavošanās laiks dalībai Tokijas paraolimpiskajās spēlēs bija ilgs. Jūs nopietni strādājāt, un jums bija arī daudz palīgu. Tas sekmēja to, ka jūs atgriezāties

mājās ar piecām medaļām. Tas ir absolūts rekords Latvijai, un par to es jūs no sirds apsveicu.”

VOLEJBOLISTI APSTĀJĀS
ASTOTDAĻFINĀLĀ

Latvijas vīriešu volejbola izlase Tallinā Eiropas čempionāta finālturnīra grupu kārtas pēdējā, piektajā, spēlē ar rezultātu 0:3 (18:25, 14:25, 17:25) zaudēja Tokijas Olimpisko spēļu čempionei Francijai. Lai iekļūtu *play-off*, Mūsu volejbolistiem bija jāizcīna uzvara, taču ir vēl viens ļoti ticams scenārijs, kuŗam piepildoties, komanda varētu dosies uz Ostravu, lai piedalītos astotdaļfinālā. Vācijai bija jāuzvar Slovēnija un Francijai jāpārspēj Igaunija.

Pirmais nosacījums izpildījās. Vācija savā sacensībā pārspēja Slovēniju ar 3:2 (25:20, 25:17, 25:27, 25:27, 15:9). Arī otrs piepildījās. D apakšgrupā Tallinā piekto uzvaru aizvadītajās piecās spēlēs izcīnīja Francijas valstsvienība, kas grupas noslēdzošajā spēlē ar 3:0 (25:18, 25:17, 25:19) pārliecinoši uzvarēja Igauniju. Līdz ar to ceļazīmi uz astotdaļfinālu nodrošināja Latvijas izlase.

Vēsturiskajā Eiropas čempionāta finālturnīra astotdaļfinālā spēlē Latvijas volejbola izlase Čehijā, Ostravā, ar 0:3 (14:25, 13:25, 16:25) zaudēja spēcīgajai Itālijas izlasei. Pēc zaudējuma Latvijas izlases galvenais treneris Avo Kēls pastāstīja, ka darbu ar valstsvienību vairs neturpinās.

Pirms spēles Latvijas izlases spēlētājs Hermanis Egleskalns norādīja, ka komanda ir sasniegusi astotdaļfinālu ne tādā veidā, kā būtu gribējies – proti, savā grupā Latvija palika ceturtajā vietā, kādēļ pretim stājas Itālija – savas apakšgrupas līdere. Nepārvārot astotdaļfinālu, Latvijas izlase Eiropas čempionātu noslēdza pozīcijā no 9. līdz 16. vietai.

Spēlē pret Itālijas volejbolistiem Latvijas valstsvienībā rezultatīvākais ar septiņiem punktiem bija Kristaps Šmits, kuŗš vienīgais guva punktus blokā, šajā elementā izceļoties divas reizes.

Vai Gustavs Freimanis spēš
caursist itāliešu bloku?

Itālijas izlasē ar 13 punktiem atzīmējās Daniēle Lavija, bet četrus punktus blokā guva Alesandro Mikjeleto. Latvijas komanda prestībi itāliešiem izrādīja līdz pirmā seta vidum un trešā seta sākumā. Kopumā pretinieku pārspēks tika atzīts gandrīz visos statistikas rādītājos, tajā skaitā uzbrukuma punktos (23/40), blokā (2/12), netveramajās servēs (0/5) un servēs uzņemšanā.

Latvijas izlase D grupā Tallinā, finālturnīrā atgriezusies pēc 26 gadu pārtraukuma, ar 3:1 (25:23, 25:22, 16:25, 25:21) uzvarēja Igauniju, ar 2:3 (30:28, 20:25, 25:23, 29:31, 11:15) zaudēja Chorvātijai, ar 2:3 (18:25, 25:23, 25:13, 19:25,

7:15) – Slovēnijai, ar 1:3 (22:25, 19:25, 27:25, 17:25) – Vācijai un ar 0:3 (18:25, 14:25, 17:25) – Francijai.

LABĀKAIS REZULTĀTS
PASAUĻĒ U-17
VECUMA GRUPĀ

Skrējēja Agate Caune Valmierā laboja Latvijas rekordu jauniešiem 10 000 m skrējienā, informē Latvijas Vieglatlētikas savienība (LVS).

Eiropas junioru vicečempione Caune šajā distancē finišēja 35 minūtēs un 6,8 sekundēs, par vairāk nekā divām sekundēm laboja savu personīgo rekordu (37:24,2). Tāpat viņa sasniedza jaunu Latvijas rekordu jauniešiem 10 000 m skrējienā, kas kopš 2001. gadam piederēja Innai Poluškinai-Zolnerovičai – 35:37,0. Latvijas šobrīd labākā jaunās paaudzes skrējēja Caune sākusi labot šī gada pirmajā desmitgadē Poluškinas un Danielas Fetceres sasniegtos Latvijas rekordus jauniešiem un juniorēm. Pēc somu statistiķu *Tilastopaja* ziņām Caunes rezultāts ir labākais arī pasaulē savā vecuma grupā. 17 gadus vecā Caune šovasar Tallinā Eiropas U-20 čempionātā izcīnīja sudraba medaļu 5000 m skrējienā.

LĪNA MŪZE UN GATIS
ČAKŠS DIMANTA LĪGĀ

Latvijas šķēpmetēja Lina Mūze Šveicē sasniedza piekto vietu Dimanta līgas sezonas noslēguma posmā, liecina rīkotāju informācija.

Veiksmīgākais Mūzei sešos metienos bija ceturtais mēģinājums, kurā viņa šķēpu aizmeta 60,18 metrus. Uzvarēja Eiropas čempione vāciete Kristina Husonga ar rezultātu 65,26 metri, bet tālāk labāko trijniekā sešu dalībnieču konkurencē ierindojās Austrālija šķēpmetēja Kelsija Li Bārbere (62,68) un čehiete Nikola Ogorodnikova (61,54).

Vīriešiem starptautiskās vieglatlētikas jumtorganizācijas *World Athletic* rīkotās Dimanta līgas finālā Cīrihē startēja arī Gatis Čakšs, tomēr Latvijas olimpietis veica tikai vienu ieskaitītu metienu un ar rezultātu 68,67 metri ierindojās septītajā vietā, nevienu sāncensi neapsteidzot. Uzvaru izcīnīja vācietis Johaness Fetters ar rezultātu 89,11 metri.

10 GADI, KOPŠ ZAUDĒJĀM
“DZELZS VĪRU”

2011. gada 7. septembrī aviokatastrofā Krievijā bojā gāja Kontinentālās hokeja līgas (KHL) komandas Jaroslavlā *Lokomotiv* pārstāvji, ieskaitot leģendāro latviešu hokeja aizsargu Kārlī Skraštīņu (tobrīd 37 gadi), kuŗš karjeras laikā iemantoja iesauku “Dzelzs vīrs”, jo laukumā viņš bija gatavs doties, pat spītējot savainojumiem. Nelaimes gadījumā dzīvību zaudēja 44 cilvēki.

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Apieņotajā Metodistu dievnāmā, Akas ielā 13. Dievkalpojumi 2021. gada 26. septembrī plkst. 13 (Akas ielā un attālināti) bez kafijas galdā un svētdienas skolas. Un 10. oktobrī plkst. 13 (Akas ielā un attālināti) ar kafijas galdū un svētdienas skolu (ar Covid-19 sertifikātiem).

VĀCIJA

Ludvigshāfenā, Svētā Ludviķa baznīcā, *Sankt Ludwig, Bismarck* un *Wredestrasse* krustojumā, svētdien, 10. oktobrī pulksten 15 paredzēts Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldū. Kalpos mācītājs Rolands Eimanis un diakone Rasma Gundega Ieviņa.

Lokomotiv komandas lidmašīna *Jak-42* pacēlās, lai izlidotu uz Baltkrievijas galvaspilsētu Minsku, kur bija plānots aizvadīt KHL regulārā čempionāta jaunās sezonas pirmo spēli. Dažas minūtes pēc starta lidaparāts pazuda no radaru. *Lokomotiv* komandas lidmašīna nespēja uzņemt nepieciešamo augstumu, kā rezultātā sadūrās ar radiolokācijas torni un nokrita. Bojā gāja visa Jaroslavlā hokeja komanda, tostarp arī Skraštīņš. Izdzīvoja vienīgi borta inženieris Aleksandrs Sizovs. 2015. gada jūlijā avārijas vietā pie Tuņošonkas upes pietekas divi makšķernieki atrada divas Skraštīņa nūjas, kuŗas atdeva Skraštīņa tuviniekiem.

Skraštīņš bija viens no izcilākajiem pašmāju hokejistiem, ilggadējs Latvijas valstsvienības spēlētājs un kapteinis. Pateicoties pašai aizsardzībai, cīņasspāram un Nacionālās hokeja līgas (NHL) rekordam pēc kārtas aizvadīto spēļu ziņā starp aizsargiem, hokeja cienītāju aprindās sportists pelnīti iesaukts par “Dzelzs vīru”.

“Katru spēli viņš blokēja 30 metienus, un mēs zinājām, ka tas sāp. Kad viņš nāca nost no laukuma, mēs prasījām – kur šoreiz trāpīja? Vai sāpēja? Viņš teica: “Nē, man viss kārtībā,” atmiņās par latvieti dalījās kādreizējais viņa komandas biedrs Dalasas *Stars* vienībā Adams Burišs. Savu profesionālo karjeru Skraštīņš sāka 90. gadu sākumā Rīgas kluba *Pārdaugava* sastāvā, bet pēc tam trīs sezonās pārstāvēja Somijas augstākās līgas komandu *TPS Turku*. Demonstrējušu stabilu sniegumu kluba rindās un valstsvienībā, latvieti 1998. gadā NHL draftā ar kopējo 230. numuru aizrunāja vienība Nešvilas *Predators*, kuŗā viņš pavadīja piecas sezonas, kļūstot par stabilu līgas spēlētāju.

Artūrs Irbe: “Kārlis bija tāds, kuŗš darīja no sirds un līdz galam, nežēlojot sevi. Sportā tas ir svarīgi – pārkāpt savu spēju robežām.”

307_{LV}

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava tālruņa!

Mēs esam lūgti ievērot pašreizējos koronas drošības noteikumus: nēsāt maskas un sēdēt ar atstarpām. Pēc dievkalpojuma sekos sabiedriska pēcpusdiēna ar kafijas galdū un azaidu groziņu veidā draudzes namā.

KRONVALDA PARKĀ TAPS
KĀRLIM SKRAŠTIŅAM
VELTĪTS PIEMINEKLIS

Leģendārā hokejista piemiņai Rīgā taps piemineklis, kuŗu izvietošana gan vēl jāaskaņo ar pašvaldības atbildīgajām struktūrām. Starp pašvaldību un nodibinājumu “Kārla Skraštīņa fonds” ir vienošanās par pieminekļa atrašanās vietu – objekts iecerēts Rīgā, Kronvalda parkā, Kalpaka bulvārī, posmā starp Alunāna un Antonijas ielu. Tomēr nodibinājums esot informēts par nepieciešamību vērsties Rīgas domes Mājokļu un vides departamentā, lai nokārtotu pieminekļa atrašanās vietas zemes nomas tiesiskos aspektus. Rīgas dome arī aicinājusi projekta veicīgā īstenošanā sadarboties ar Rīgas Pieminekļu padomes ekspertiem, jo objekta iedēriba izvēlētajā vietā būs jāaskaņo arī Pieminekļu padomē.

“Kārla Skraštīņa fonds” aicina hokeja fanus palīdzēt savākt līdzekļus Latvijas hokejistam veltīta pieminekļa izveidei, sociālajos tīklos ziņo fonda valdes priekšsēdis un pieminekļa idejas autors Jānis Mednis. “Uzcelsim kopā Kārlim Skraštīņam pieminekli “Dzelzs vīrs” Rīgā. Aicinām ziedot katru, kuŗam Kārlis ir sirdī tuvs. Visas tautas atbalsts, Rīgā būs jauns, kvalitatīvs un maksimāli augstvērtīgs tēlniecības meistar-darbs,” vēsta fonds.

PĻAVIŅŠ UN TOČS
SAŅĒMUŠI UZAICINĀJUMU
UZ PASAULES TŪRES
FINĀLPOSMU

Pasaules ranga 36. vietas īpašnieki Pļaviņš un Točs būs spiesti koriģēt plānus. Pļaviņš pēc Tokijas Olimpiskajām spēlēm nevienā turnīrā vairs nav piedalījies, bet Točs Latvijas čempionāta finālturnīrā spēlēja kopā ar Arni Tunti. Sacensībās piedalās astoņi pasaules ranga pirmie dueti un divi speciālo ielūgumu saņēmušie pāri. No pasaules spēcīgākajiem plūdmales volejbolistiem turnīrā nepiedalīsies vien pasaules ranga sestās vietas īpašnieki – Krievijas Volejbola federācijas pārstāvji Vjačeslavs Krasilņikovs un Oļegs Stojanovskis. Otru īpašo ielūgumu saņēmuši mājinieki Adrians Karambula un Enriko Rosi, kuŗi pasaules rangā ieņēma 27. vietu. Turnīrs Itālijā norisināsies no 6. līdz 10. oktobrim.

P. Karlsons